

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การออกแบบและสร้างเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพด
DESIGN AND FABRICATION THE FORMING CORN SOAP MACHINE

โดย

นายบุญทัน ศรีบุญเรือง

ลงทะเบียนวันที่	13 พ.ย. 2548
ลงทะเบียน	069507
เลขหมู่	5
	ศธ. ๕
	ม. ๕๕๕
หัวข้อเรื่อง	

ภาควิชาเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูป
คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยประจำปีงบประมาณ 2548

คำนิยม

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพด ซึ่งเป็นเครื่องต้นแบบเพื่อศึกษาถึงความ
สามารถและประสิทธิภาพของเครื่อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและออกแบบให้ใช้งาน
ได้จริงในเชิงอุตสาหกรรม ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่และอาจารย์
ในภาควิชาฯทุกท่าน โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของภาควิชาฯ ตลอดจนขอขอบคุณหัวหน้า
ภาควิชาฯที่ได้อนุเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองด้วยดีตลอดมา และผลของงานวิจัยคงเป็น
ประโยชน์กับการพัฒนาต่อไป

บุญทัน ศรีบุญเรือง

กรกฎาคม 2549

บทคัดย่อ

เครื่องขึ้นรูปสบู่อัตโนมัติ ได้ถูกออกแบบและสร้างเครื่องต้นแบบขึ้นเพื่อทำการผสมและฉีดขึ้นรูป ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วนคือ ชุดถังผสม ชุดหัวจ่าย และชุดลำเลียงแม่พิมพ์ โดยชุดถังผสมมีขนาด $\varnothing 450 \times 400$ mm มีใบกวนเป็นตัวกวนผสมถูกขับโดยมอเตอร์เกียร์ น้ำสบู่อูกลำเลียงไปชุดหัวจ่ายโดยปั๊ม Centrifugal และใช้ Timer เป็นตัวควบคุมปริมาณการไหลของน้ำสบู่อ ใช้มอเตอร์โรตารีควบคุมการจ่ายของหัวจ่าย ชุดลำเลียงแม่พิมพ์จะถูกลำเลียงมาในลักษณะหมุนวนอยู่บนจานหมุนรูปแปดเหลี่ยมซึ่งด้านบนแบ่งเป็น 4 ช่องสำหรับวางแม่พิมพ์ โดยถูกขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์เบรค จากการทดสอบเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่อัตโนมัติพบว่า เวลาที่เหมาะสมในการฉีดน้ำสบู่อลงแม่พิมพ์คือ 7 วินาที และเวลาพักหัวจ่ายคือ 4 วินาที โดยได้สบู่อแบบสมบูรณ์ 7 ก้อน จากทั้งหมดที่จะได้แปด 8 ก้อน และความสามารถของเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่อัตโนมัติสามารถฉีดน้ำสบู่อลงแม่พิมพ์ได้ 1,440 ก้อนภายในเวลา 1 ชั่วโมง

ABSTRACT

The forming corn soap machine is designed and fabrication the prototype machine that was to mix and forming. It has 3 components to be a part of tank mix , injector and to transport of molds. In a part of tank mix , diameter of tank mix is 450×400 mm. , a propeller is rotating by motor gear , a centrifugal pump is sucking liquid soap to transport to a part of injector and a timer is controller flow rate of liquid soap. Injector to be control by motor drive valve. Molds to be transport together with rotating of an octagon plate which on top to divide 4 block for put the molds and to be drive by motor break. From the testing the forming corn soap machine found the time of appropriate injection to mold is 7 second and the time to stop work injector is 4 second with result it can forming the full corn soap is 7 cake from 8 cake and capacity of the forming corn soap machine can forming corn soap is 1,440 cake per hour.

สารบัญ

สารบัญ	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
Abstract	(ค)
สารบัญตาราง	(ง)
สารบัญภาพ	(ฉ)
อธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	(ช)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
ขอบเขตของโครงการ	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	3
ข้อมูลเกี่ยวกับข้าวโพด	3
พันธุ์ข้าวโพด	4
การขึ้นรูป	5
โซดาไฟ	7
การเคลื่อนที่ของของไหล	8
ความหนืดของของไหล	9
ไบกวน	12
มอเตอร์	14
อาร์ทีดี	15
ลวดความร้อนไฟฟ้า	16
เครื่องสูบแบบแรงเหวี่ยงหนีศูนย์กลาง	17
เบรคแบบกลิ้ง	18
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการ	24
อุปกรณ์	24
วิธีการ	26
บทที่ 4 ผลและวิจารณ์	34
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารอ้างอิง	40
ภาคผนวก	41
ภาคผนวก ก	42
ภาคผนวก ข	43
ภาคผนวก ค	47

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงคุณสมบัติของत्वความร้อนที่ทำด้วย Nickel-Chrome Alloys	17
ตารางผนวกที่	
ข.1 แสดงจำนวนสบูที่ได้แบบเต็มแม่พิมพ์ ไม่เต็มแม่พิมพ์ และล้นแม่พิมพ์ ที่ส่วนผสม 10 , 20 และ 30 สูตร	43
ข.2 แสดงชนิดของใบกวน	46

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 เครื่องขึ้นรูปลูกกวาดสอดไส้	6
1.2 เครื่องขึ้นรูปขนมหวานโดยใช้ลมเป่าขนมออกจากแม่พิมพ์	6
1.3 เครื่องขึ้นรูปช็อกโกแลต	6
1.4 แสดงลักษณะของของไหลสถิตย์กับความดัน	8
1.5 แสดงมโนทัศน์ของความหนืด	9
1.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นเฉือนกับอัตราการเฉือนของไหลต่างๆ	10
1.7 แสดงระบบที่ไม่ขึ้นกับเวลา	11
1.8 แสดงระบบที่ขึ้นกับเวลา	12
1.9 แบบของใบกวน	13
1.10 แสดงทิศทางการไหลของของไหลขณะผ่านออกจากใบพัดของ Centrifugal Pump	18
1.11 แสดงลักษณะต่างๆ ไปของ Centrifugal Pump	18
1.12 เบริ้งแบบกลิ้งหรือดัดลูกปืน	19
1.13 เปรียบเทียบความเสียดทานของแบริ้งแบบต่างๆ	19
1.14 แบริ้งแบบเม็ดกลมร่องลึก	20
1.15 การประกอบโดยวงแหวนเชิงศูนย์	20
1.16 แบริ้งแบบเม็ดกลมร่องลึก	21
1.17 แมกนีโตแบริ้ง	21
1.18 แบริ้งแบบเม็ดกลมสัมผัสเชิงมุม และการประกอบกันเป็นคู่	22
1.19 แบริ้งแบบเม็ดกลมปรับแนวแกนได้เอง	22
1.20 แบริ้งแบบเม็ดกลมกันรุน	23
ภาพผนวกที่	
ค.1 ค่า viscosity (μ) as a function of temperature.	46
ค.2 ค่า Kinematic viscosity (V) as a function of temperature.	47
ค.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง modified generalized Reynolds number กับ modified power number	48
ค.4 แสดงก้อนสบู่น้ำวโพลที่ได้จากการทดสอบ	49

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพผนวกที่	หน้า
ค.5 แสดงภาพด้านหน้าของก้อนสบู่อ้วโทคที่ได้จากการทดสอบ	49
ค.6 การเตรียมแม่พิมพ์สบู่อ้วโทคที่ใช้ในการทดสอบ	50
ค.7 ภาพเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่อ้วโทค	50

อธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

D_t	=	เส้นผ่าศูนย์กลางกลางของถังผสม (m)
V	=	ปริมาตรถังผสม (m^3)
h	=	ความสูงของถังผสม (cm)
D_i	=	เส้นผ่าศูนย์กลางกลางของใบพัด (cm)
H_i	=	ระยะสูงจากก้นถังถึงใบกวน (cm)
μ	=	ค่าความหนืด ($N.s/m^2$)
v	=	ค่าความหนืดจลน์ (m^2/s)
ρ	=	ค่าความหนาแน่น (kg/L)
N_{Re}	=	อัตราส่วนระหว่างความเฉื่อยของของเหลวต่อแรงหนืดของของเหลว
n	=	ความเร็วรอบต่อวินาที (rps)
N_p	=	อัตราส่วนระหว่างแรงภายนอกต่อความเฉื่อยของของเหลว
g_c	=	สัมประสิทธิ์ความโน้มถ่วง = 9.81 kgm/kg.s^2
P	=	กำลังมอเตอร์ (Watts)
T	=	โมเมนต์บิด ($N.m$)
N	=	ความเร็วรอบของมอเตอร์ (rpm)

บทที่ 1

บทนำ

เนื่องจากข้าวโพดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสระบุรี เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกข้าวโพดเพื่อนำไปเป็นอาหารสัตว์ แต่ในภาวะปัจจุบันราคาจำหน่ายของข้าวโพดไม่แน่นอน เกษตรกรที่ตำบลหัวปลวก อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี จึงได้มีแนวคิดที่จะนำเมล็ดข้าวโพดมาแปรรูปเป็นผลผลิตต่างๆ และได้นำข้าวโพดมาเป็นส่วนผสมของสบู่อัดผิว ซึ่งได้รับรางวัลระดับ 4 ดาว ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารและยา จากการประกวดคัดเลือกสินค้า OTOP งานคัดสรรสุดยอดสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับภาคกลาง สามารถทำรายได้ให้กับกลุ่มส่งเสริมอาชีพทำสบู่ข้าวโพดได้เป็นอย่างดีซึ่งโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการ เป็นกระบวนการพัฒนาเพื่อเพิ่มรายได้ โดยการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือชุมชนของคน ให้สามารถนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีจุดเด่น เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเพื่อใช้เป็นจุดขายหลัก อีกทั้งเพื่อให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีการพัฒนาผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพอย่างเพียงพอตรงกับความต้องการของตลาด สามารถเข้าสู่ตลาดสากลได้ ด้วยเหตุนี้สบู่ข้าวโพดของจังหวัดสระบุรีจึงได้รับความสนใจจากผู้คนมากขึ้น มียอดการสั่งซื้อและจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น เป็นผลให้สินค้าไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด เนื่องจากเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการผลิตสบู่ข้าวโพดนั้นยังใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ใช้แรงงานคน ทำให้ประสบปัญหาคือ ผลิตได้ในปริมาณครั้งละไม่มากเมื่อเทียบกับความต้องการของตลาด และเมื่อต้องการให้ได้ผลผลิตในปริมาณมาก จึงต้องเสียเวลาในการผลิตมากขึ้น ดังนั้น กลุ่มส่งเสริมอาชีพทำสบู่ข้าวโพดจึงมีความต้องการเครื่องจักรที่จะเข้ามาช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตได้

จากความต้องการของกลุ่มส่งเสริมอาชีพทำสบู่ข้าวโพดที่ต้องการเครื่องจักรที่สามารถให้ปริมาณการผลิตต่อครั้งมีจำนวนสูงขึ้นจากเดิม จึงมีความประสงค์ที่จะออกแบบและสร้างเครื่องเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพดเพื่อเป็นต้นแบบในการศึกษาและสร้างเครื่องที่สามารถนำไปใช้งานได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อออกแบบและสร้างเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพด
2. เพื่อศึกษาการทำงานของเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพด

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการออกแบบและสร้างเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่ที่มีข้าวโพดเป็นส่วนผสม ซึ่งข้าวโพดที่ใช้เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์นำมาบดเป็นวัตถุดิบในการทดสอบการทำงานของเครื่องนั้น สามารถขึ้นรูปสบู่ข้าวโพดได้ในปริมาณครั้งละ 8 ก้อน โดยการศึกษาการทำงานของเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพด จะใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจำนวนสบู่ที่ถูกขึ้นรูปจากลักษณะของน้ำสบู่ในแม่พิมพ์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือเต็ม ไม่เต็ม และสั้นแม่พิมพ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ศึกษาวิธีการออกแบบและสร้างเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพด
2. ผลที่ได้จากการศึกษาการทำงานของเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพดสามารถนำไปเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพดต่อไป
3. เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

บทที่ 2

บททวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลเกี่ยวกับข้าวโพด

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชอาหารที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์เป็นอย่างมาก โดยจะออกมาในรูปของอาหารสัตว์ ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มมากกว่าการส่งออกในรูปข้าวโพดเมล็ด และความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมากหลังจากที่มีการขยายการเลี้ยงสัตว์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 เป็นผลให้การส่งออกลดลงตามลำดับ ปัจจุบันการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในและมีปริมาณไม่แน่นอน เนื่องจากการผลิตขึ้นกับดินฟ้าอากาศ ทำให้มีความเสี่ยงต่อความเสียหายจากความแห้งแล้งมากและพื้นที่ปลูกต้องแข่งขันกับพืชเศรษฐกิจอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า ในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมาประเทศไทย จำเป็นต้องนำเข้า เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในต่างๆ ที่ในอดีตไทยเคยเป็นประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่รายหนึ่งของโลกและไทยมีศักยภาพด้านการผลิตการตลาดที่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ดังนั้นจึงควรเร่งรัดการผลิตภายในประเทศให้เพิ่มขึ้นทันกับความต้องการใช้และมีเหลือส่งออก

แหล่งผลิตในประเทศที่สำคัญ

ภาคเหนือ ได้แก่ เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ พิจิตร โลก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นครราชสีมา ศรีสะเกษ ชัยภูมิ

ภาคกลาง ได้แก่ สระบุรี ลพบุรี

ภาคตะวันตก ได้แก่ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี

ภาคตะวันออก ได้แก่ สระแก้ว จันทบุรี

การใช้ประโยชน์จากข้าวโพด

1. ใช้เป็นอาหารมนุษย์ ได้แก่ การใช้เมล็ดข้าวโพดเป็นอาหารประจำวัน เช่น การทูปเมล็ดให้แตกแล้วหุงต้มรับประทาน หรือใช้แป้งข้าวโพดทำเป็นขนมปังโรติ ประชาชนที่รับประทานข้าวโพดในรูปเมล็ดและแป้ง ได้แก่ ประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน เม็กซิโก อิตาลี ปอตุเกศ อเมริกาใต้ และหลายประเทศในยุโรป

2. ใช้เป็นอาหารสัตว์ เมล็ดข้าวโพดเป็นธัญพืชที่มีคุณค่าอาหารสูงเป็นที่นิยมใช้ในอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ในหลายประเทศ เช่น อเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา สำหรับประเทศที่มีพลเมืองหนาแน่นทำให้ไม่มีพื้นที่ว่างพอที่จะปลูกข้าวโพด แต่ต้องการเนื้อสัตว์มากจึงจำเป็นต้องสั่งเมล็ดข้าวโพดจากประเทศที่ปลูกข้าวโพดได้ มากเพื่อเอาไปเลี้ยงสัตว์ ประเทศเหล่านี้ ได้แก่

ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน และประเทศทางตะวันออกกลาง เป็นต้น สำหรับประเทศที่ปลูกข้าวโพดเองสามารถใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในรูปแบบต่างๆ กันคือ เมล็ด ชัง ต้นสด ต้นแก่ และผลพลอยได้อื่นๆ จากโรงงานอุตสาหกรรมข้าวโพด ได้แก่ เปลือก เมล็ด กากและรำ เป็นต้น ในประเทศไทยปัจจุบันมีโรงงานอาหารสัตว์ได้ใช้ข้าวโพดเป็นส่วนประกอบส่วนใหญ่ของอาหารสัตว์ ฉะนั้นความต้องการข้าวโพดของโรงงานเหล่านี้จึงมีปริมาณสูงมาก

3. ใช้ในอุตสาหกรรม แป้งข้าวโพดเป็นแป้งที่มีคุณภาพดี และนิยมใช้เป็นอุตสาหกรรมในการประกอบอาหารในรูปแบบต่างๆ ได้มากมายหลายชนิด สำหรับผลพลอยได้จากเมล็ดข้าวโพดได้ถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อาหารกระป๋อง อาหารแห้ง น้ำมัน น้ำตาล น้ำเชื่อมแอลกอฮอล์ น้ำส้ม เวชภัณฑ์น้ำหอม น้ำมันใส่ผม แบตเตอรี่ อุปกรณ์กันความร้อน เครื่องเคลือบ สีซ่อมหมึก พรหมน้ำมันน้ำยาซักเงา สารแทนพวกยาง สารเคมี สารระเบิด อุตสาหกรรมกระดาษแผ่นใยอัดแน่นซึ่งใช้ทำจุกก๊อกและกล่องสุบยา วัตถุดิบนวนไฟฟ้า (สถาบันวิจัยพืชไร่, 2543)

สุนัขข้าวโพด

วัตถุดิบที่นำมาผลิตเป็นวัตถุดิบธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ การใช้สุนัขชนิดนี้จึงเท่ากับเป็นการรักษาสภาพแวดล้อม ลดการใช้สารเคมีใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยังสามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ผลิตอีกด้วย

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หรือข้าวโพดไร่ เป็นธัญพืชสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ผลผลิตที่ได้นำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ หลายประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมน้ำมัน น้ำหอม กระดาษ ขา ผ้า และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มักไม่ได้คำนึงว่าข้าวโพดที่ตนเองปลูกนั้น นอกจากจะขายให้แก่พ่อค้าในท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ ดังกล่าวแล้วนั้น ยังสามารถนำมาทำประโยชน์ใช้เอง หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัวได้โดยตรง เช่น การนำข้าวโพดมาทำเป็นสุนัขข้าวโพด สุนัขวิจัยพืชไร่นครสวรรค์ สถาบันวิจัยพืชไร่ กรมวิชาการเกษตร ได้เล็งเห็นความเป็นไปได้ในการนำเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มาแปรรูปทำผลิตภัณฑ์สุนัข ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักภายในประเทศ และเป็นโอกาสดีในการแนะนำผลิตภัณฑ์ใหม่ที่แปลกแยกไปจากสุนัขที่มีจำหน่ายอยู่ในท้องตลาดในปัจจุบันและยังเป็นการใช้วัตถุดิบที่มีอยู่อย่างมากให้เกิดประโยชน์อีกด้วย สุนัขข้าวโพดได้จากการทำปฏิกิริยาเคมีให้เกิดสุนัขแล้วเติมข้าวโพดบดละเอียดลงไปเนื้อสุนัข เมล็ดข้าวโพดแห้งบดละเอียดที่นำมาใส่ในสุนัขนั้นทำให้สุนัขข้าวโพดมีเนื้อสาก ขึ้น มีคุณสมบัติในการกัดผิว กำจัดสิ่งอุดตันรูขุม

ชน คุณช่วยความมันเหมาะสำหรับผู้ที่มิมีความมัน สูตรที่ได้คิดค้นนี้ยังได้ผสมงาบด ซึ่งเมื่กลังามี วิตามินอีช่วยชะลอผิวที่หย่อน นอกจากนั้นยังได้เพิ่มกลีเซอรินและวิตามินอีเพื่อให้ความชุ่มชื้น และ ถนอมผิวมากยิ่งขึ้น

สบู่ข้าวโพดที่แนะนำให้ทำในระบบครัวเรือนนี้ เป็นสบู่ที่ผลิตจากวัตถุดิบธรรมชาติ แตกต่างจากสบู่ที่จำหน่ายในท้องตลาด ซึ่งผลิตในระบบอุตสาหกรรม สบู่ที่ผลิตใช้เองนี้ได้จากการ ทำปฏิกิริยาระหว่างน้ำมันพืชกับน้ำด่างโซดาไฟ ผลของปฏิกิริยาจะได้สบู่ และกลีเซอรินเกิดขึ้น ซึ่งไม่เป็นอันตรายต่อผิวหนัง ไม่มีการใส่สารเพิ่มฟอง สี หรือสารกันบูดที่อาจจะระคายเคืองต่อผิว จึงเหมาะสำหรับผู้ที่มิมีความมันแห้งและจะใส่เฉพาะสารเคมีบางชนิดที่จำเป็นเท่านั้น ได้แก่ น้ำหอม เนื่องจากผู้ใช้โดยทั่วไปมักคิดในกลิ่นของสบู่ จะต้องหอม แต่สบู่ที่ได้จากปฏิกิริยา โดยตรงนั้นจะมีกลิ่นเฉพาะตัวที่ผู้ใช้นิยมใช้ทั่วไปมักไม่ชอบ อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่า วัตถุดิบที่ นำมาผลิตเป็นวัตถุดิบธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ การใช้สบู่ชนิดนี้จึงเท่ากับเป็นการรักษา สภาพแวดล้อม ลดการใช้สารเคมี ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์สูงสุด และยังสามารถสร้าง รายได้ให้กับผู้ผลิตอีกด้วย (ชุตินา, 2545)

การขึ้นรูป (Forming)

มีการออกแบบเครื่องมือหลายชนิดสำหรับการขึ้นรูป ในที่นี้จะยกตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์บางชนิด เช่น ลูกกวาดและขนมหวาน

เครื่องขึ้นรูปลูกกวาดและขนมหวาน

เครื่องขึ้นรูปลูกกวาดและขนมหวานประกอบด้วยแม่พิมพ์ซึ่งมีขนาดและรูปร่างเหมาะ สำหรับผลิตภัณฑ์เฉพาะอย่างติดอยู่กับสายพานซึ่งเคลื่อนที่อยู่ใต้ภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์ซึ่งจะหยอด น้ำตาลร้อนๆ ลงมาด้วยปริมาตรที่เที่ยงตรงแน่นอนลงไปแม่พิมพ์แต่ละอัน เครื่องหยอดนี้สามารถ หยอดน้ำตาลชนิดเคี้ยว หยอดเป็นชั้นหรือหยอดเฉพาะตรงกลางก็ได้ (ภาพที่ 1.1) เช่น หยอดไส้ ช็อกโกแลตในลูกกวาดแข็ง หลังจากนั้นผลิตภัณฑ์จะไหลผ่านเข้าไปในอุโมงค์ทำความเย็น และถูก แกะออกเมื่อแข็งได้ที่แม่พิมพ์ก็จะเริ่มทำงานต่อไปในรอบต่อไป (ภาพที่ 1.2) ภาพที่ 1.3 เป็นเครื่อง ขึ้นรูปชี้ออกโกแลต

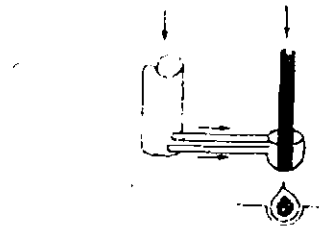
มีเครื่องมือ 3 ชนิดที่นิยมใช้กันดังต่อไปนี้ โดยเครื่องเหล่านี้จะแตกต่างกันที่วิธีแกะ ผลิตภัณฑ์ออกรวมทั้งวัตถุดิบที่ใช้ทำแม่พิมพ์

1. แม่พิมพ์โลหะที่จะมีหมดติดอยู่เพื่อแกะผลิตภัณฑ์ ใช้ในการผลิตลูกกวาดแข็ง เช่น บัทเทอร์สกอตต์

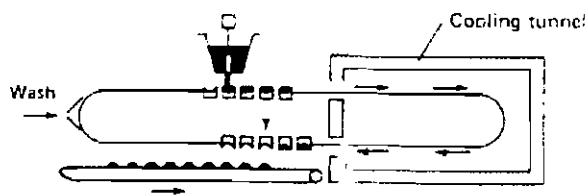
2. แม่พิมพ์ที่ทำมาจากพลาสติก ซึ่งจะแกะผลิตภัณฑ์ออกโดยการบิดด้วยวิธีทางกล ซึ่งจะใช้กับลูกกวาดแบบนุ่ม เช่น ทอฟฟี่ ฟัดจ์ ฟองดองซ์และช็อกโกแลต

3. แม่พิมพ์อลูมิเนียมเคลือบด้วยโพลีเตทราฟลูออโรเอทิลีน (polytetrafluoroethylene) ซึ่งใช้ลมเป่าผลิตภัณฑ์ออก นิยมใช้กับเชลลี่ กัม ฟองดองซ์

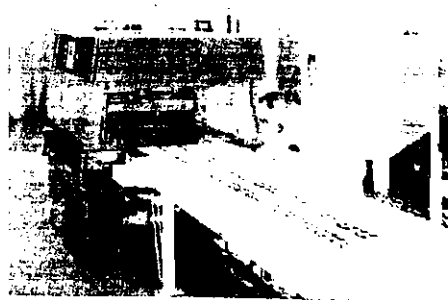
เครื่องทุกชนิดทำงานด้วยระบบอัดโน้มติ เช่น การอัดลูกกวาดผ่านเกลียวอัดและถูกคกแต่งรูปร่างด้วยชุดลูกกลิ้งเพื่อให้ได้เส้นน้ำตาลขาว ลูกกวาดแต่ละเม็ดจะถูกตัดจากสายและทำรูปร่างด้วยหน้าแปลน (die) (วิล, 2545)

ภาพที่ 1.1 เครื่องขึ้นรูปลูกกวาดสอดไส้
ที่มา : วิล (2545)

ภาพที่ 1.2 เครื่องขึ้นรูปขนมหวานโดยใช้ลมเป่าขนมออกจากแม่พิมพ์
ที่มา : วิล (2545)

ภาพที่ 1.3 เครื่องขึ้นรูปช็อกโกแลต
ที่มา : วิล (2545)

โซดาไฟ

โซดาไฟ หรือ โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) เป็นสารสีขาว ไม่มีกลิ่น อยู่ในรูปของ เม็ด เกล็ด ก้อน หรือแท่ง โดยทั่วไปแล้วอยู่ในรูปของสารละลาย ใช้ทำให้กรดกลายเป็นกลาง (Acid neutralization) และใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมกลั่นน้ำมัน ทำกระดาษ ทอผ้า พลาสติก ระเบิด ฟอกข้อม สีนํ้ายาล้างสี และนํ้ายาทำความสะอาด อันตรายเฉียบพลัน ถ้าหายใจเข้าไป ผื่น คื่นของสารสามารถทำความสะอาดเครื่องค่อระบบทางเดินหายใจ (จมูก ลำคอ ปอด) และอาจเกิดปอดอักเสบ นํ้าท่วมปอดได้ หากเข้าตาจะระคายเคืองต่อตาอย่างรุนแรง โดย ความรุนแรงขึ้นอยู่กับความเข้มข้น ระยะเวลาและความเร็วในการแทรกซึมผ่านเข้าไปในนัยน์ตา การ ทำลายจะมีช่วยตั้งแต่ระคายเคืองอย่างรุนแรงและเกิดเป็นแผลเล็กน้อยจนถึงเป็นเม็คคุ่มพอง ทำให้ มองเห็นภาพไม่ชัด สามารถพัฒนากลายเป็นต้อหรือทำให้ตาบอดสนิทได้ หากถูกผิวหนังจะกัด ผิวหนังอย่างรุนแรง ทำให้เกิดการไหม้จนเป็นแผลลึกและเป็นแผลเป็น ความรุนแรงขึ้นอยู่กับความ เข้มข้นและระยะเวลาในการสัมผัส ผู้ที่สัมผัสจะรู้สึกเจ็บปวดในทันที แต่อาจจะใช้เวลาหลายนาที่ หรือเป็นชั่วโมงหลังจากนั้น หากรับประทานเข้าไปจะเกิดอาการเจ็บปวดอย่างรุนแรง เกิดการไหม้ ในปาก ลำคอ และทางเดินอาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย หมคสติ และอาจเสียชีวิตได้ อันตราย เรือรั้งหากสัมผัสสารซ้ำๆ เป็นระยะเวลานาน จะทำให้เกิดอาการแหว่งแตก เกิดอาการอักเสบของ ผิวหนัง ผู้ที่เคยได้รับสารเข้าไปทางปากอาจมีการพัฒนากลายเป็นมะเร็งได้ในภายหลัง 12-42 ปี หลังจากกินเข้าไป นอกจากนี้แล้วผิวหนังที่ถูกสารกัดอย่างรุนแรงก็อาจเป็นมะเร็งได้ การปฐม พยาบาล ถ้าหายใจเข้าไปให้ย้ายผู้ป่วยออกมาให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ แล้วรีบนำส่งแพทย์ทันที หากเข้าตาให้รีบล้างตาด้วยนํ้าอุ่น โดยค่อยๆ ให้นํ้าไหลผ่านตา 30 นาที เปิดเปลือกตาไว้ อย่าให้นํ้า ล้างตาไหลเข้าตาข้างที่ไม่เป็นอะไร หากยังไม่หายระคายเคืองให้ทำซ้ำอีกครั้งแล้วรีบนำส่งแพทย์ หากถูกผิวหนังให้รีบล้างออกทันทีโดยให้นํ้าไหลผ่านบริเวณที่ถูกสาร อย่างน้อย 30 นาที พร้อมกับ ถอดชุดอุปกรณ์ต่างๆ ที่เปื้อนสารออก หากยังไม่หายระคายเคืองให้ทำซ้ำแล้ว รีบนำส่งแพทย์

โซดาไฟจะทำปฏิกิริยากับโลหะ โดยจะทำให้เกิดก๊าซไฮโดรเจนซึ่งเป็นก๊าซไวไฟและ ระเบิดได้ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น หน้ากากป้องกันสารพิษ แวนนิรภัย หรือ กระบังหน้า ถุงมือ ชุดคลุมทั้งตัว รองเท้าบูท ให้ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่ให้เหมาะสมตามลักษณะของ งาน จัดให้มีฝักบัวล้างตัวล้างตัว อยู่ใกล้เคียงบริเวณที่ทำงาน การเก็บและการใช้โซดาไฟ ให้เก็บ ในภาชนะกั้นนํ้าที่ปิดสนิทมิดชิดในที่เย็น แยกจากสถานที่ทำงานและสารที่ทำปฏิกิริยาอย่างรุนแรง และสารที่ลุกติดไฟได้ง่าย จะต้องไม่เก็บในที่เดียวกัน มีการถ่ายเทอากาศที่ดี อย่าให้มีฝุ่นละออง สะสมอยู่ในห้องเก็บ ภาชนะบรรจุควรทำจาก สารประกอบนิเกิล หากภาชนะทำด้วยเหล็กอาจ

ยอมให้ได้หากอุณหภูมิไม่สูง คัดป่าย ห้ามใช้น้ำ ในบริเวณที่เก็บสารและใช้สารเมื่อต้องการเจือจาง สารให้เติมสารเล็กน้อยลงในน้ำเพื่อป้องกันการเดือดและการกระจายเตรียมอุปกรณ์ฉุกเฉินให้พร้อม ในกรณีที่เกิดไฟไหม้และสารรั่วไหลออกมา (นิรนาม, 2545)

การเคลื่อนที่ของของไหล

อาหารมากมายหลายชนิดมีสถานะเป็นของไหล (Fluid) อาหารเหล่านี้ย่อมจะต้องมีการขนถ่ายจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เราสามารถควบคุมอัตราการไหล ตลอดจนเลือกใช้หรือออกแบบเครื่องมือส่วนต่างๆ ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ได้โดยศึกษาธรรมชาติของการไหลของของไหล (Fluid Mechanics)

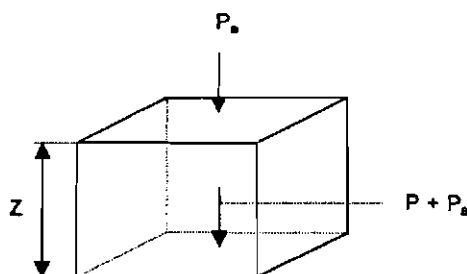
ในอุตสาหกรรมอาหาร ได้จัดแบ่งของของไหลเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้คือ

- ของเหลวใส ได้แก่ น้ำ นม
- ของเหลวข้น ได้แก่ น้ำเชื่อม น้ำผึ้ง
- แก๊ส ได้แก่ อากาศ
- ของแข็งฟลูอิดไดส์ (Fluidised Solid) หมายถึงของแข็งที่มีขนาดเล็กแต่มี

ลักษณะการเคลื่อนที่คล้ายของไหล ได้แก่ แป้ง บางทีเรียกว่าพวกของแข็งพาร์ทิคิวเลท (Particulate Solid)

ของไหลสถิตย์

ของไหลสถิตย์ หมายถึง ของไหลที่อยู่กับที่ไม่มีการเคลื่อนที่ จะมีคุณสมบัติที่สำคัญคือ จะมีความดันกระทำต่อสิ่งแวดลอม

เมื่อ $P =$ ความดันเนื่องจากมวล
ของของไหล

$P_0 =$ ความดันบรรยากาศ

$Z =$ ความสูงของของไหล

ภาพที่ 1.4 แสดงลักษณะของของไหลสถิตย์กับความดัน

ที่มา : เมธินี (2535)

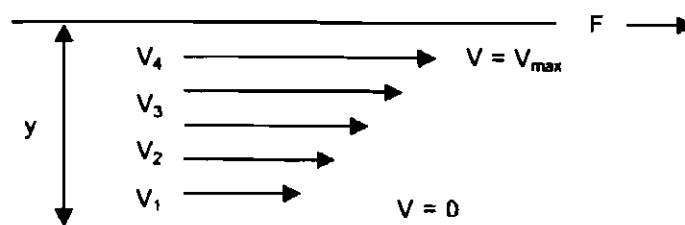
จากภาพที่ 1.4 แสดงให้เห็นว่า ความดันที่กระทำต่อผิวด้านบนของไหลสถิตย์ คือ ความดันบรรยากาศ (P_0) ส่วนที่กระทำกับผิวด้านล่าง คือ ความดันบรรยากาศกับความดันเนื่องจากมวลของการไหล ($P_0 + P$) และ Z คือความสูงของของไหล

ของไหลที่เคลื่อนที่

การที่ของไหลสามารถเคลื่อนที่หรือไหลได้ จะต้องมีแรงหลายรูปแบบกระทำต่อของไหลนั้น เช่น ผลต่างของความดันระหว่างจุด 2 จุด ที่ของไหลเคลื่อนที่ไป หรือแรงจากภายนอก เช่น ปั๊ม (Pump) (เมธินี, 2535)

ความหนืดของของไหล

ความหนืดของของไหล เป็นสมบัติของของไหลที่เคลื่อนที่ เป็นแรงกระทำในของไหลที่พยายามต่อต้านการเคลื่อนที่ของของไหล ในการศึกษาเรื่องความหนืดของของไหลยึดหลักที่ว่าของไหลจะต้องประกอบเป็นชั้นต่างๆ ซ้อนกัน ถ้าสมมติให้ของไหลบรรจุอยู่ระหว่างแผ่นของแข็ง 2 แผ่น ดังภาพที่ 1.5 โดยแผ่นบนเคลื่อนที่ภายใต้แรงกระทำ (F) ส่วนแผ่นล่างหยุดอยู่กับที่เนื่องจากของไหลมีความหนืด ดังนั้นของไหลแต่ละชั้นจะเคลื่อนที่ด้วยความเร็วไม่เท่ากัน ชั้นที่อยู่ติดกับแผ่นล่างจะมีความเร็วเป็นศูนย์ ส่วนชั้นที่อยู่ติดกับแผ่นบนจะมีความเร็วสูงสุด ชั้นต่ำลงมาจะมีความเร็วลดลงตามลำดับ

ภาพที่ 1.5 แสดงมโนทัศน์ของความหนืด

ที่มา : เมธินี (2535)

เมื่อ F = แรงที่ทำให้แผ่นของแข็งเคลื่อนที่
 V_n = ความเร็วของของไหลแต่ละชั้น
 y = ระยะห่างระหว่างแผ่นของแข็ง 2 แผ่น
 dy = ระยะห่างระหว่างของไหล
 dv = ผลต่างของความเร็วของไหลที่อยู่ห่างกันเป็นระยะทาง dy

จากกฎของนิวตันจะได้ว่า

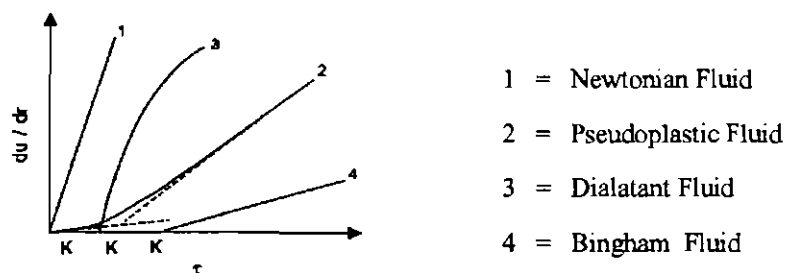
$$F/A \propto dv/dy$$

เมื่อ F/A = ความเค้นเฉือน (Shear Stress)
 dv/dy = อัตราการเฉือน (Shear Rate) หรือการเปลี่ยนแปลงของความเร็ว
 ต่อระยะทาง dy (Velocity Gradient)

ถ้าให้ μ = ค่าคงที่การแปรผันนี้ จะได้ว่า

$$\mu = \frac{F/A}{dv/dy} = \frac{\tau}{dv/dy}$$

ของไหลใดที่มีค่า μ คงที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามค่า τ และ dv/dy เรียกของไหลนั้นว่าของไหล
 นิวโตเนียน (Newtonian Fluid) ส่วนของไหลที่มีค่าเปลี่ยนแปลงตามค่า τ และ dv/dy เรียกว่าของไหล
 นอนนิวโตเนียน (Non-Newtonian Fluid) การที่จะทราบว่าค่าของไหลเป็นแบบใด จะต้องทำการ
 วัดค่า τ และ dv/dy โดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า วิสโคมิเตอร์ (Viscometer)

- 1 = Newtonian Fluid
- 2 = Pseudoplastic Fluid
- 3 = Dilatant Fluid
- 4 = Bingham Fluid

ภาพที่ 1.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นเฉือนกับอัตราการเฉือนของของไหลต่างๆ
 ที่มา : เมธินี (2535)

กราฟเส้นที่ 1 แสดงว่าเป็นของไหลนิวโตเนียน เส้นกราฟมีความชัน (Slope) คงที่ ซึ่งหมายถึงค่า μ มีค่าคงที่นั่นเอง

กราฟเส้นที่ 2 และ 3 ค่าความชันของกราฟมีค่าไม่คงที่ ส่วนกราฟเส้นที่ 4 นั้นไม่ได้เริ่มต้นจากจุดศูนย์ ทั้งหมดนี้จัดเป็นของไหลนอนนิวโตเนียน

กราฟเส้นที่ 2 แสดงพฤติกรรมของของไหลที่เรียกว่าของไหลซูโดพลาสติก(Pseudoplastic Fluid) พวกนี้จะมีค่า μ ลดลงเมื่อ dv/dy มีค่าเพิ่มขึ้น

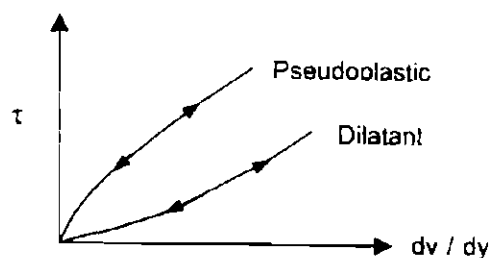
กราฟเส้นที่ 3 เป็นลักษณะเฉพาะของการไหลไดเลแทนต์ (Dilatant Fluid) ซึ่งมีค่า μ เพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของ dv/dy

กราฟเส้นที่ 4 จะเป็นของไหลพวก (Bingham Fluid) ซึ่งที่ความเค้นเฉือนมีค่าต่ำของไหลพวกนี้จะไม่มีการเคลื่อนที่ จนกระทั่งค่าความเค้นเฉือนเพิ่มสูงขึ้นเท่ากับค่าพิคคหนึ่ง ซึ่งมีชื่อเรียกว่า ยิลด์สเตรส (Yield Stress) ของไหลจึงจะมีการเคลื่อนที่ และมีพฤติกรรมเหมือนกับของไหลนิวโตเนียน กล่าวคือ เส้นกราฟมีความชันคงที่

ของไหลนอนนิวโตเนียน สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

พวกไม่ขึ้นกับเวลา

ค่าความหนืดของของไหลพวกนี้จะขึ้นอยู่กับความเค้นเฉือนและอัตราการเฉือน แต่จะไม่ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ของไหลได้รับความเค้นเฉือนแต่อย่างใด นั่นคือความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นเฉือนและอัตราการเฉือนจะมีค่าคงที่ไม่ขึ้นกับเวลา ดังแสดงในภาพที่ 1.7 ของไหลนอนนิวโตเนียนประเภทนี้ได้แก่ ของไหลซูโดพลาสติก (Pseudoplastic Fluid) และไดเลแทนต์ (Dilatant Fluid)

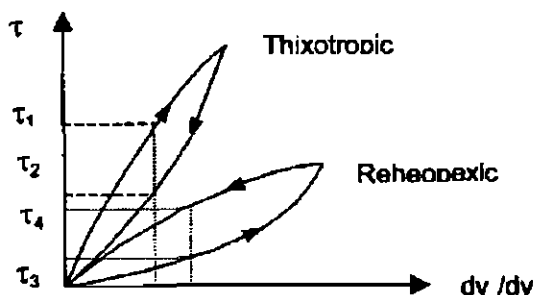

ภาพที่ 1.7 แสดงระบบที่ไม่ขึ้นกับเวลา

ที่มา : เมธินี (2535)

พวกที่ขึ้นกับเวลา

ค่าความหนืดของของไหลพวกนี้ นอกจากจะขึ้นอยู่กับความเค้นเฉือนที่ได้รับแล้ว ของไหลพวกนี้จะมีค่าความหนืดเปลี่ยนแปลงตามเวลาที่ได้รับแรงเฉือนด้วย โดยพวกที่มีค่าความหนืดลดลงตามเวลา เรียกว่า ของไหลทิกโซโทรปิก (Thixotropic) ส่วนพวกที่มีค่าเพิ่มขึ้นตามเวลานั้น เรียกว่า ของไหลรีโอเพกซิก (Reheopexic) ภาพที่ 1.8 แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเค้นเฉือนกับอัตราการเฉือนของของไหลประเภทนี้ (เมธินี, 2535)

ภาพที่ 1.8 แสดงระบบที่ขึ้นกับเวลา
ที่มา : เมธินี (2535)

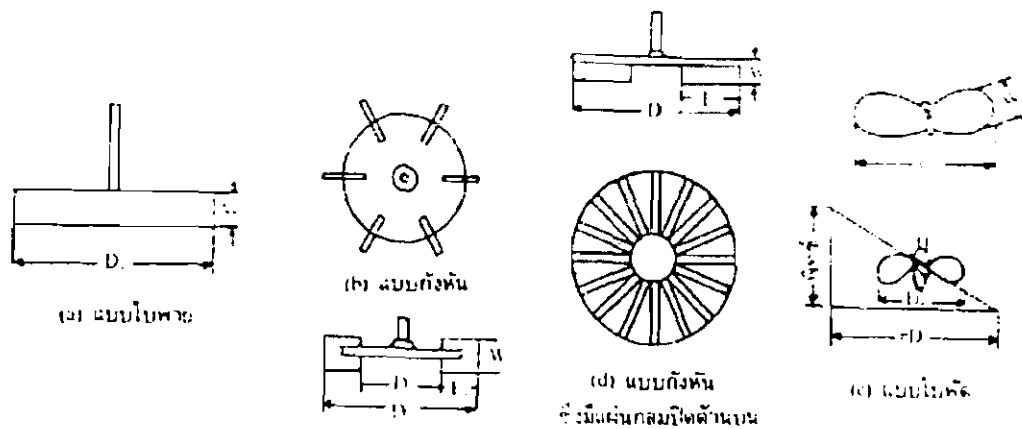
ใบกวน

รูปร่างของใบกวน สามารถแบ่งออกได้ 3 แบบ ดังแสดงในภาพที่ 1.9

1. แบบใบพาย (Paddles) จะมีลักษณะเป็นแท่งยาว อาจจะมี 2 ก้านหรือ 4 ก้าน ใบพัดแบบนี้จะทำให้ของเหลวผสมกันแบบ Radially and Tangentially Flow
2. แบบกังหัน (Turbines) จะมีลักษณะเป็นใบหลายแฉก ใบกวนอาจจะเป็นใบตรงหรือใบโค้ง การผสมจะเป็นแบบ Radially and Tangentially Flow
3. แบบใบพัด (Propellers) ลักษณะใบพัดอาจมี 2 แฉกขึ้นไป มีรูตรงกลางขนาดต่างๆ กัน ตามขนาดของหม้อกวนผสม ซึ่งอาจจะใช้มากกว่า 1 ใบพัด ในการกวนผสมเพื่อทำให้เกิดการผสมอย่างรวดเร็ว จะเกิดลักษณะของ High Turbulence ลักษณะของการไหลของของเหลวจะเป็นแบบ Axial-Flow (สมบัติ, 2535)

ลักษณะการไหลของของเหลวภายในถัง ซึ่งเกิดจากการหมุนของใบกวนทั้ง 3 แบบ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ชนิด คือ

1. การไหลวนเป็นวงในแนวเส้นรอบวงของถัง
2. การไหลในแนวรัศมีของถัง (ระหว่างก้านใบกวนกับผนังของถัง)
3. การไหลในแนวแกนของก้านใบ (ในลักษณะขึ้นลงในแนวตั้ง) (วิวัฒน์, 2538)

ภาพที่ 1.9 แบบของใบกวน

ที่มา: วิวัฒน์ (2538)

ปัจจัยที่มีผลต่อกำลังงานที่ใช้ในการกวนของเหลวชนิดนี้คือ คุณสมบัติทางกายภาพของของเหลวที่จะกวน [ความหนาแน่น : ρ (kg/m^3), ความหนืด : μ (kg/m.s) ขนาด และชนิดของใบกวน [ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง : D_i (m), ความสูง : W_i (m)], รอบหมุน : n (rpm)], อัตราส่วนระหว่างขนาดของหม้อกวนกับใบกวน ($D/D_i, H_i/D_i, H_i/D$) โดยที่ D_i (m) คือเส้นผ่าศูนย์กลางของหม้อกวน, H_i (m) คือระยะสูงจากก้นถังถึงกวนถึงใบกวน เป็นต้น วิธีการคำนวณที่สะดวกที่สุดนั้นอาศัยการคำนวณโดยอ่านค่าจากเส้นกราฟ ซึ่งจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวเลขกำลัง (power number, $N_p = P/g \cdot n^3 D_i^5 \rho =$ อัตราส่วนระหว่างแรงภายนอกต่อความเฉื่อยของของเหลว โดย g คือ สัมประสิทธิ์ความโน้มถ่วง = 9.81 kgm/kg.s^2) และตัวเลขเรย์โนลด์ (Reynold number, N_{Re} คือ อัตราส่วนระหว่างความเฉื่อยของของเหลวต่อแรงหนืดของของเหลว)

$$N_{Re} = \frac{nD_i^2 \rho}{\mu} \quad \dots(2.1)$$

คำนวณหาขนาดถังกวนพร้อมใบกวน

- ขนาดปริมาตรถัง

$$D_i = \sqrt[3]{\frac{4V}{\pi}} \quad \dots(2.2)$$

- ปริมาตรใช้คิดที่ 100 %

$$V = \pi \left(\frac{D_i^2}{4} \right) h \quad \dots(2.3)$$

- หากำลังมอเตอร์

$$P = \frac{n^3 D_i^5 \rho N_p}{g_c} \quad \dots(2.4)$$

มอเตอร์ (Motors)

อุปกรณ์ไฟฟ้าที่จะสามารถทำงานได้รวดเร็วและมีและมีประสิทธิภาพสูง ส่วนแรงให้ผู้ใช้ได้มากนั้นจะต้องมีตัวเลขที่เปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าให้เป็นพลังงานกลนั่นก็คือ มอเตอร์ มอเตอร์แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. มอเตอร์กระแสสลับ (Ac. Motors)
2. มอเตอร์กระแสตรง (Dc. Motors)

แต่ในที่นี้จะแสดงรายละเอียดเฉพาะมอเตอร์กระแสสลับระบบ Single phase ซึ่งเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการออกแบบนี้

CAPACITIVE-START MOTOR

มอเตอร์ชนิดนี้ใช้คอนเดนเซอร์ ช่วยสตาร์ท เหมาะกับการใช้งานหนักทั่วไปที่

ต้องการการทดสอบและการหมุนค่าสูงๆ ปัจจุบันนิยมใช้กันอยู่ทั่วไป ขนาดตั้งแต่ 100 วัตต์ หรือ 1/8 แรงม้า ขึ้นไป มอเตอร์ชนิดคาปาซิเตอร์จำแนกได้ 3 ชนิด แต่ละชนิดมีคุณลักษณะแตกต่างกัน แต่มีสิ่งที่เหมือนกันคือ ขดสเตเตอร์มี 2 ชุด ขดหลักชุดหนึ่งและขดประกอบชุดหนึ่ง ขดประกอบจะต้องจัดวางให้ทำมุม 90° ทางไฟฟ้ากับขดหลัก และจะต้องต่ออนุกรมกับ คอนเดนเซอร์ หรือ คาปาซิเตอร์เสมอ

CAPACITOR-START MOTOR

ได้แก่ มอเตอร์คาปาซิเตอร์ที่ใช้ขดประกอบกับตัวคาปาซิเตอร์เฉพาะคอนหมุน สตาร์ท เท่านั้น

PERMANENT-SPLIT CAPACITOR-START MOTOR

ได้แก่ มอเตอร์คาปาซิเตอร์ที่ใช้ขดประกอบกับตัวคาปาซิเตอร์อยู่ในวงจรตลอดเวลาที่ หมุน ใช้งานโดยไม่เปลี่ยนค่าความจุของคาปาซิเตอร์แต่อย่างใด

TWO-VALAE CAPACITOR MOTOR

หมายถึง มอเตอร์ที่ใช้ค่าคาปาซิเตอร์ขณะหมุนสตาร์ทค่าหนึ่ง และขณะหมุนทำงาน ปกติอีกค่าหนึ่ง รวมใช้ค่าคาปาซิเตอร์ทำงาน 2 ค่า ข้อสังเกตอื่นๆ ที่ควรทราบก็คือ คาปาซิเตอร์ที่ใช้ต่อในวงจรขดประกอบตลอดเวลาที่มอเตอร์ใช้งานอยู่นั้น ช่วยให้มอเตอร์ลดรอบใช้งานต่ำลง มาจากความเร็วซิงโครนัสได้ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมอเตอร์เหนี่ยวนำธรรมดาทำไม่ได้ หรือถ้าหาก ทำได้จะลดลงต่ำกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ของความเร็วซิงโครนัสไม่ได้เด็ดขาด (บุญญศักดิ์, 2524)

อาร์ทีดี (RTD)

RTD เป็นคำย่อมาจาก Resistance Temperature Detector หรือความหมายใน ภาษาไทยก็คือ อุปกรณ์ที่ใช้ตรวจจับอุณหภูมิโดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงค่าความต้านทานทางไฟฟ้า หากถามว่าการเปลี่ยนแปลงค่าความต้านทานดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิอย่างไร คำตอบก็คือ ค่าความต้านทานจะเพิ่มสูงขึ้นเมื่ออุณหภูมิมีค่าสูงขึ้น หรืออาจจะกล่าวได้ว่าค่าความต้านทาน เป็นสัดส่วนโดยตรงกับอุณหภูมิ

โครงสร้างของ RTD

RTD ทำด้วยลวดโลหะที่มีความยาวค่าหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดค่าความต้านทานที่ต้องการ ณ อุณหภูมิ 0°C ลวดโลหะดังกล่าวนี้จะพันอยู่บนแกนที่เป็นฉนวนไฟฟ้าและมีคุณสมบัติทนต่อความร้อน แกนที่ใช้ส่วนมากจะทำมาจากสารประเภทเซรามิกหรือแก้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นพิเศษในกระบวนการผลิต RTD ก็คือ ขณะใช้งานขดลวดนี้ต้องทนต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ รวมทั้งความสั่นสะเทือนได้ ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากเมื่อขดลวดได้รับความร้อนจะขยายตัวและเมื่อเย็นลงจะหดตัว พร้อมทั้งแกนที่ใช้พันขดลวดก็ต้องมีสัมประสิทธิ์การขยายตัวที่สัมพันธ์กับการขยายตัวของขดลวด การพันขดลวดเขาจะทำกันในขณะที่ขดลวดร้อนจนอ่อนตัว หลังจากนั้นต้องผ่านกรรมวิธีการอบร้อนคลายความเครียด (strain) ที่มีอยู่ในขดลวดด้วยอุณหภูมิต่ำกว่า 500°C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง RTD โดยทั่วไปจะถูกบรรจุอยู่ในฝักโลหะ (sheath) ฉนวนที่ใช้ก็จะเป็นพวกแมกนีเซียมออกไซด์ หรืออลูมิเนียมออกไซด์ ช่วงที่มีผลต่อการวัดโดยตรงจะอยู่ตรงส่วนปลาย ซึ่งอาจมีความยาว 0.5 ถึง 2.5 นิ้ว

RTD โดยทั่วไปแล้วจะทำมาจากโลหะที่มีความต้านทานสูง ตัวอย่างเช่น พลาตินัม ทองแดง นิเกิล สำหรับทั้งสแตนเลสใช้เป็นอุปกรณ์ตรวจจับอุณหภูมิที่ต้องการย่านวัดสูงๆ แต่เนื่องจากมันเปราะและแตกหักง่ายจึงทำให้ไม่ค่อยนำมาใช้งาน ส่วนโลหะที่นิยมนำมาใช้ทำ RTD และให้ผลในการตอบสนองค่อนข้างเป็นเส้นตรงก็คือ พลาตินัม (นิรนาม, 2544)

ลวดความร้อนไฟฟ้า (Electric Heater)

หลักการทำงานโดยทั่วไปคือ การให้กระแสไฟฟ้าไหลผ่านลวดความต้านทานจึงเกิดพลังงานความร้อนออกมา มีอยู่ด้วยกันหลายชนิดเช่น

1. Tubular Heater
2. Tubular-Finned Heater
3. Tubular-Radiant Heater
4. Mica Band and Strip Heater
5. Flexible Cable Heater

ซึ่งตัวลวดความร้อนเองนั้นจะมีคุณสมบัติที่น่าสนใจ 3 ประการด้วยกันคือ

1. สภาพความต้านทาน (Resistivity) คือ ความต้านทานซึ่งมีหน่วยวัดเป็น Ω
2. สัมประสิทธิ์ความต้านทานอุณหภูมิ (Temperature Coefficient of Resistance) คือ

แฟคเตอร์ที่เปลี่ยนแปลงตามอุณหภูมิของวัสดุที่ใช้ทำลวดความร้อน

3. อุณหภูมิสูงสุด (Maximum Temperature) คือ อุณหภูมิที่สูงสุดของวัสดุที่สามารถทนได้

วัสดุที่ใช้ทำลวดความร้อนนั้นแบ่งได้เป็นแบบ Oxidation Resistance ทำปฏิกิริยากับออกซิเจนได้ง่าย และ Non Oxidation Resistance ทำปฏิกิริยากับออกซิเจนได้ยากมาก

ตารางที่ 1.1 แสดงคุณสมบัติของลวดความร้อนที่ทำด้วย Nickel-Chrome Alloys

Designation	Composition	Resistivity (Ω)	Max. Temperature($^{\circ}$ C)
ASTM A grade	80%Ni-20%Cr	655	1000
	70%Ni-30%Cr	705	1250
ASTM C grade	60%Ni-15%Cr-25%Fe	688	1125
ASTM D grade	35%Ni-20%Cr-45%Fe	626	1100

ที่มา : Eric *et al.* (1988)

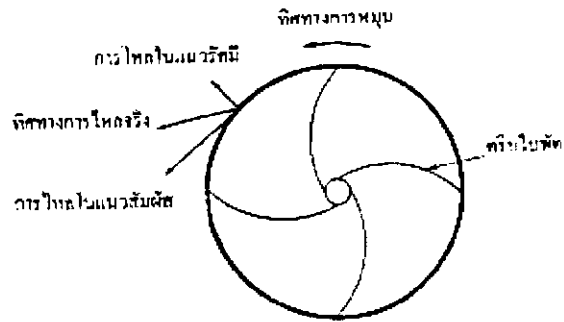
เครื่องสูบลมแรงเหวี่ยงหนีศูนย์กลาง (Centrifugal Pumps)

เครื่องสูบลมประเภทนี้นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในการสูบน้ำ นม สารหล่อลื่น สารละลายเคมี วัสดุทางการแพทย์ที่จะใช้ในการแปรรูปเป็นต้น ให้ค่าประสิทธิภาพในการสูบถึง 90% และยังสามารถออกแบบเพื่อการทำงานที่ระดับความดันสูง ๆ ได้ ชิ้นส่วนที่หมุนอยู่ภายในเรือน

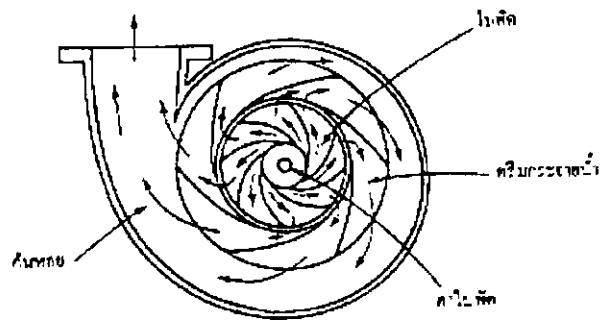
เครื่องสูบจะทำให้เกิดการขับเคลื่อนของไหลเราเรียกว่าโรเตอร์ (Rotor) หรือใบพัด (Impeller) ตัวแพร่กระจายน้ำ (Diffuser) จะเป็นส่วนที่อยู่กับที่ทำหน้าที่ในการเปลี่ยนเฮดความเร็ว (Velocity Head, $V^2/2g$) ให้อยู่ในรูปความดันสถิต (Static Pressure) ของไหลที่ถูกสูบจะไหลผ่านเข้าสู่ช่องทางเข้าซึ่งขนานกับพื้นระนาบ และถูกผลักดันออกไปตามแนวรัศมีของใบพัดหรือโรเตอร์

กลไกการส่งผ่านพลังงานในโรเตอร์ หรือใบพัดจะเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงโมเมนตัมของของไหล ก่อให้เกิดความแตกต่างความดันภายในระบบเกิดการขับเคลื่อนของไหลให้เกิดการไหลในแนวเส้นรอบวง (Tangential Flow) เป็นผลให้เกิดแรงเหวี่ยงหนีศูนย์กลาง (Centrifugal Force) ทำให้เกิดการไหลจากจุดศูนย์กลางของใบพัดออกไปสู่แนวเส้นรอบวงทุกทิศทุกทางออกไปทางท่อส่ง ดังนั้นของไหลที่ถูกขับเคลื่อนออกมาก็จะมีทิศทางไหลที่เกิดจากผลรวมของแรงทั้งสอง

ผังรูปที่ 1.10 (อนุตร, 2543)

ภาพที่ 1.10 แสดงทิศทางการไหลของของไหลขณะผ่านออกจากใบพัดของ Centrifugal Pump
ที่มา : อนุตร (2543)

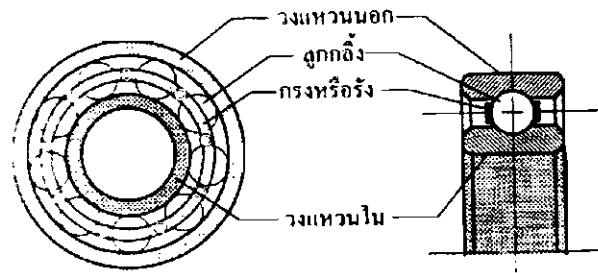

ภาพที่ 1.11 แสดงลักษณะทั่วไปของ Centrifugal Pump
ที่มา : อนุตร (2543)

แบริ่งแบบกลิ้ง

แบริ่งแบบกลิ้ง (rolling bearing) หรือคัลบลูกปืน เป็นชิ้นส่วนที่ใช้รองรับเพลาและส่งถ่ายโหลดจากเพลาผ่านลูกกลิ้ง(rolling element) ซึ่งอยู่ระหว่างวงแหวนในและวงแหวนนอก แบริ่งแบบกลิ้งดังแสดงในภาพที่ 1.12 ประกอบด้วยวงแหวนในและวงแหวนนอก (วงแหวนในใช้สวมเข้ากับเพลาและวงแหวนนอกยึดอยู่ในตัวเรือนแบริ่ง) มีลูกกลิ้งแบบเม็ดกลมหรือเม็ดทรงกระบอกอยู่ระหว่างวงแหวนในและวงแหวนนอกโดยมีกรงหรือรัง (cage) ยึดคั่นแยกลูกกลิ้งให้มีระยะห่างคงที่ เมื่อวงแหวนใดวงแหวนหนึ่งหมุน ลูกกลิ้งแบบเม็ดกลมหรือแบบเม็ดทรงกระบอก

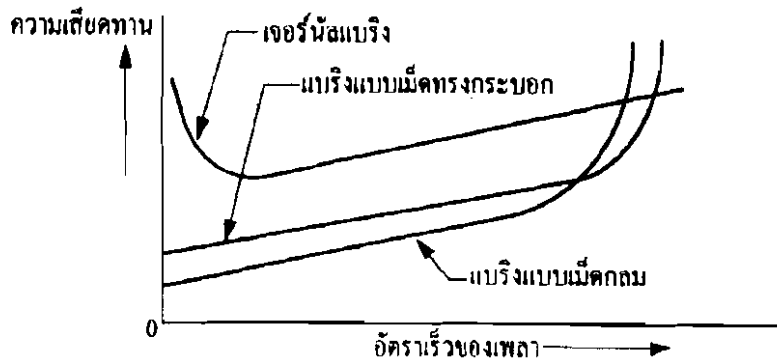
จะกลิ้งอยู่ในรางของวงแหวนซึ่งทำให้ความเสียดทานระหว่างรางและลูกกลิ้งลดลงมาก แต่เนื่องจากมีพื้นที่ผิวสัมผัสระหว่างรางและลูกกลิ้งน้อย (โหลดต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่มีค่าสูง) ลูกกลิ้งและวงแหวนจึงต้องทำจากเหล็กกล้าที่มีความแข็งและความต้านแรงสูง

ภาพที่ 1.12 แบริ่งแบบกลิ้งหรือคัลเลอร์บีน
ที่มา : จำรูญ (2542)

คุณสมบัติต่างๆ ไปของแบริ่งแบบนี้ ได้แก่

1. ความเสียดทานขณะเริ่มต้นหมุนและเมื่อหมุนแล้วเกือบเท่ากัน ความเสียดทานต่ำกว่าเจอร์นัลแบริ่ง ยกเว้นที่ความเร็วรอบสูง ภาพที่ 1.13 แสดงการเปรียบเทียบความเสียดทานของแบริ่ง
2. ต้องการการหล่อลื่นและการบำรุงรักษาน้อย
3. ใช้เนื้อที่ตามแนวแกนน้อย แต่ตามแนวรัศมีใช้เนื้อที่มากกว่าเจอร์นัลแบริ่ง (journal bearing)
4. มีเสียงดังและราคาแพงกว่าเจอร์นัลแบริ่ง
5. อายุใช้งานจำกัด (รางหรือลูกกลิ้งมักเสียหายเนื่องจากการสึกหรอหรือความล้าที่ผิว)
6. แบริ่งบางประเภทสามารถรับได้ทั้งโหลดในแนวรัศมีและในแนวแกน
7. การถอดเปลี่ยนใหม่ทำได้ง่าย

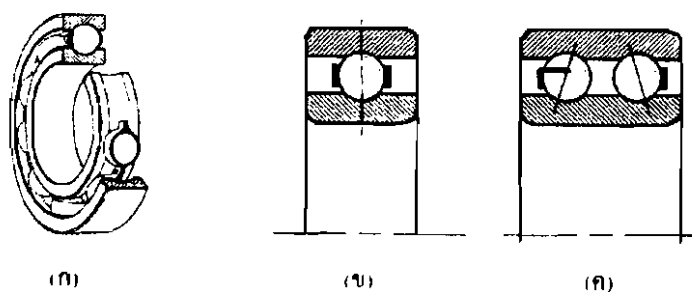
ภาพที่ 1.13 เปรียบเทียบความเสียดทานของแบริงแบบต่างๆ

ที่มา : จำรูญ (2542)

แบริงเป็นชิ้นส่วนมาตรฐานที่มีการผลิตขายโดยบริษัทต่างๆ โดยทั่วไปผู้ออกแบบเครื่องจักรกลจะเลือกขนาดของแบริงจากข้อมูลที่มีอยู่ในหนังสือคู่มือของบริษัทผู้ผลิต แบริงนั้นๆ

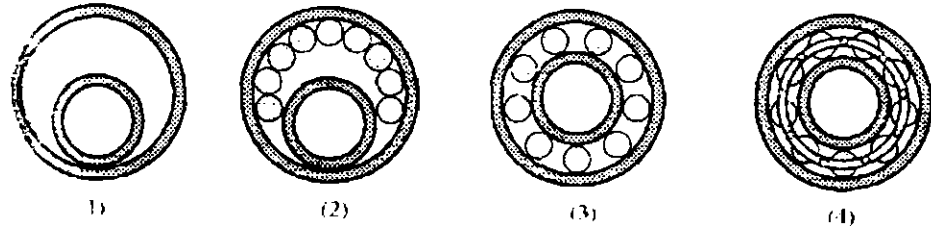
แบริงแบบมีคกลม แบริงแบบมีคกลมประเภทต่างๆ ได้แก่

1. แบริงแบบมีคกลมร่องลึก (Deep groove ball bearing) แบริงแบบนี้แยกส่วนไม่ได้ มีรางร่องลึกสำหรับมีคกลมกลิ้ง ภาพที่ 1.14 (ก) และภาพที่ 1.14 (ข) เป็นแบริงแบบมีคกลมร่องลึกแถวเดียวรวมโดยปกติใช้สำหรับรับโหลดในแนวรัศมี แต่สามารถรับโหลดในแนวแกนได้ร้อยละ 70 ของโหลดในแนวรัศมี เป็นแบริงที่ใช้งานอย่างกว้างขวางมากที่สุด ภาพที่ 1.14(ค) แบริงแบบมีคกลมร่องลึกสองแถว สามารถรับโหลดในแนวรัศมีและในแนวแกนได้กว่าแบบแถวเดียว ความกว้างจะกว้างกว่าแบบแถวเดียวประมาณร้อยละ 60 ถึงร้อยละ 80 สำหรับเส้นผ่านศูนย์กลางเท่ากัน ภาพที่ 1.15 แสดงขั้นตอนการประกอบแบริงแบบมีคกลมร่องลึก

ภาพที่ 1.14 แบริงแบบมีคกลมร่องลึก

ที่มา : จำรูญ (2542)

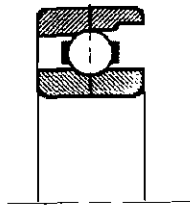

ภาพที่ 1.15 การประกอบโดยวงแหวนเอียงศูนย์

ที่มา : จำรูญ (2542)

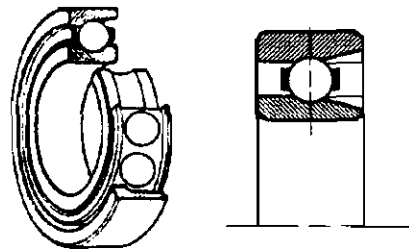
2. แบริ่งแบบมีคอกมร่องลึก (Filling notch) ดังแสดงในภาพที่ 1.16 จะมีรอยบากบนด้านหนึ่งของวงแหวนสำหรับเติมเม็ดกลม ซึ่งทำให้เพิ่มความสามารถในการรับโหลดในแนวรัศมี แต่ความสามารถในการรับโหลดในแนวแกนจะลดลง เนื่องจากเม็ดกลมชนรอยบาก

3. แมกนีโตแบร์ริง (Magneto bearing) ดังแสดงในภาพที่ 1.17 ร่องที่วงแหวนในของแบร์ริงแบบนี้จะตื้นกว่าแบร์ริงแบบเม็ดกลมร่องลึก ด้านหนึ่งของวงแหวนนอกจะมีบ่า ร่องอีกด้านไม่มีบ่า วงแหวนนอกสามารถแยกส่วนออกมาได้ ซึ่งเป็นข้อดีต่อการประกอบแมกนีโตแบร์ริงเป็นแบร์ริงขนาดเล็กมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางรูเพลตตั้งแต่ 4 ถึง 30 มิลลิเมตร ใช้งานในมอเตอร์เล็กๆ แมกนีโตเล็กๆ ไจโรสโคป (gyroscope) เป็นต้น

ภาพที่ 1.16 แบริ่งแบบเม็ดกลมร่องลึก

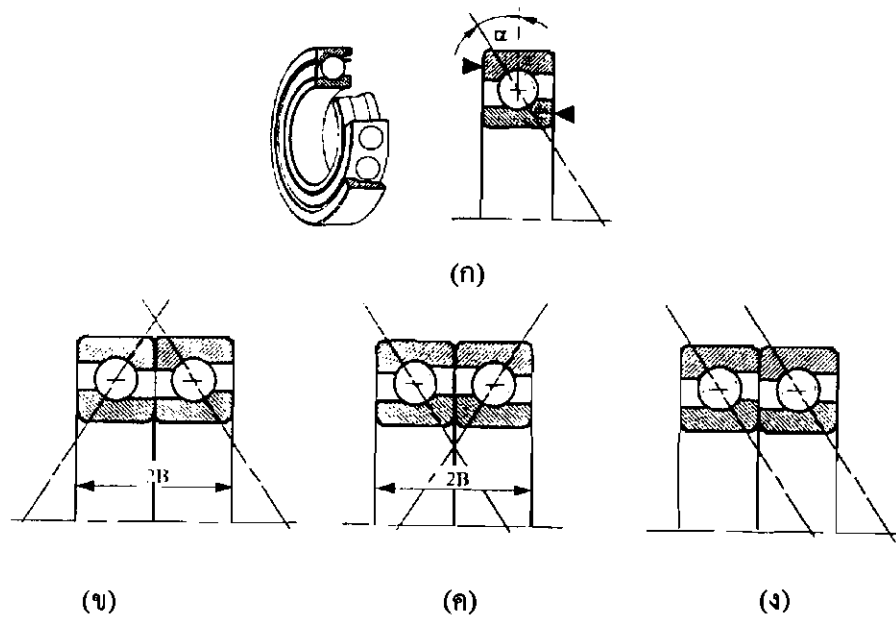
ที่มา : จำรูญ (2542)

ภาพที่ 1.17 แมกนีโตแบร์ริง

4. แบริ่งแบบเม็ดกลมสัมผัสเชิงมุม (Angular contact ball bearing) ดังแสดงในภาพที่ 1.18 แบริ่งแบบนี้แยกส่วนไม่ได้ สามารถรับโหลดในแนวแกนได้สูง แบริ่งแบบเม็ดกลมสัมผัสเชิงมุมแถวเดียว ดังภาพที่ 1.18 (ก) รับโหลดในแนวแกนได้ทิศทางเดียว ความสามารถในการรับโหลดสูงขึ้นอยู่กับมุมสัมผัส (contact angle) α มุมสัมผัส α ที่โตกว่าจะสามารถรับโหลดได้สูงกว่างานที่มีความเร็วรอบสูงนิยมมุมสัมผัส น้อยๆการใช้แบร์ริงประกอบกันเป็นคู่ (Duplex)

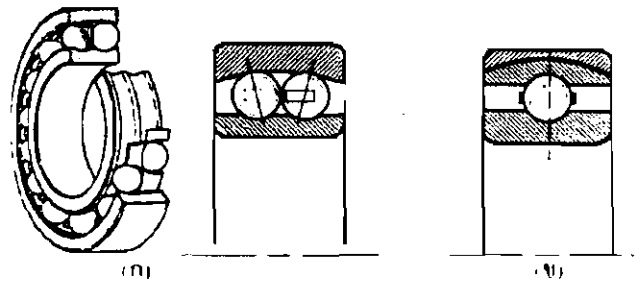
ตามปกติจะประกอบแบบหลังชนกัน (แบบ DB) หรือแบบหน้าชนกัน (แบบ DF) หรือแบบแทน
 เค็ม (tandem) (แบบ DT) ดังภาพที่ 1.18 (ข) ถึงภาพที่ 1.18 (ง) แบบ DB และ DF สำหรับรับโหลด
 รุนได้ 2 ทิศทาง ส่วนแบบ DT สำหรับรับโหลดในทิศทางเดียวและในบริเวณที่จำเป็นต้องทำให้
 โหลดบนแต่ละแบร์ริงเท่ากัน

ภาพที่ 1.18 แบร์ริงแบบเม็ดกลมสัมผัสเชิงมุม และการประกอบกันเป็นคู่
 ที่มา: จำรูญ (2542)

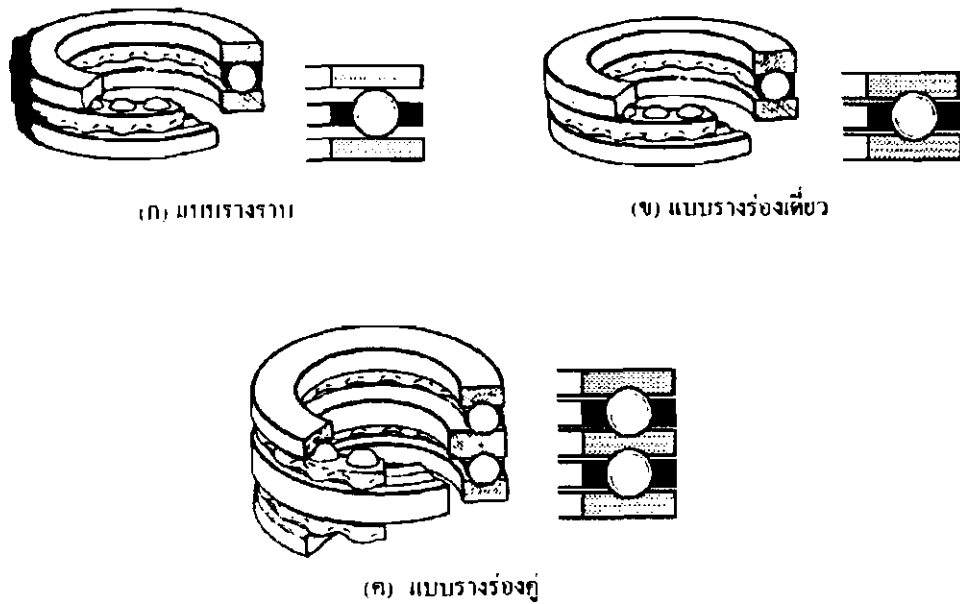
5. **แบร์ริงแบบเม็ดกลมปรับแนวแกนได้เอง (Self-aligning ball bearing)** แยกส่วนไม่ได้
 ความสามารถในการรับโหลดต่ำกว่าแบบร่องลึก เพราะว่ารังสีของวงแหวนโตขึ้นทำให้เกิดความ
 เค้นสัมผัสสูง ภาพที่ 1.19 (ก) เป็นแบบปรับแนวแกนได้เองภายใน ภาพที่ 1.19 (ข) เป็นแบบปรับ
 แนวแกนได้เองภายนอก

ภาพที่ 1.19 แบริ่งแบบเม็ดกลมปรับแนวแกนตัวเอง
ที่มา : จำรูญ (2542)

6. แบริ่งแบบเม็ดกลมกันรุน (Thrust ball bearing) ดังแสดงในภาพที่ 1.20 มีอยู่ 3 ประเภท (1) แบบรางราบ (2) แบบรางร่องเดี่ยว (3) แบบรางร่องคู่ แบริ่งแบบนี้สามารถแยกส่วนได้ ต้องการได้แนวแกนที่เที่ยงตรงของเพลลา ต้องการโหลดต่ำสุดที่ความเร็วรอบสูง (จำรูญ, 2542)

ภาพที่ 1.20 แบริ่งแบบเม็ดกลมกันรุน
ที่มา : จำรูญ (2542)

บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการวิจัย

ในการออกแบบและดำเนินการสร้างเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่ออกแบบ มีอุปกรณ์และวัสดุต่างๆ ตามรายการดังนี้

1. วัสดุโครงสร้าง

- เหล็กฉาก ขนาด $1\frac{1}{4}'' \times 1\frac{1}{4}'' \times 2$ mm
- เหล็กฉาก ขนาด $1'' \times 1'' \times 2$ mm
- เหล็กกล่อง ขนาด $1\frac{1}{4}'' \times 1\frac{1}{4}'' \times 2$ mm
- เหล็กแผ่นหนา 4 mm.
- เหล็กแผ่นหนา 5 mm.
- สแตนเลสแผ่นหนา 2 mm
- เพลาสแตนเลส ยาว 500 mm
- เพลาลเหล็ก ยาว 150 mm
- แบร์ริง
- นัตและสกรู

2. อุปกรณ์ทางไฟฟ้า

- มอเตอร์เกียร์
- มอเตอร์เบรค
- Heater
- RTD
- มอเตอร์ไครฟิวาล์ว
- วาล์ว
- ปุ่ม
- Temperature Control
- ตู้ควบคุม
- เบรคเกอร์

- แม่เหล็ก
- ฟิวส์
- Timer
- รีเลย์
- สวิตช์ Push Button

3. เครื่องมือเครื่องจักร

3.1 สำหรับสร้างเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพด

- เครื่องกลึง
- เครื่องตัดโลหะแผ่น
- เครื่องกัด
- เครื่องไส
- เครื่องเจียรไน
- เครื่องเชื่อม
- เครื่องเจาะ
- เครื่องมือวัดทางกล เช่น คัลลิเปอร์, เวอร์เนียคาลิปเปอร์
- เครื่องมือกลอื่นๆ เช่น ประแจ, ค้อน เป็นต้น

3.2 สำหรับทดสอบสบู่ข้าวโพด

- เครื่องวัดความหนืด
- เครื่องชั่งน้ำหนักแบบดิจิตอล
- เทอร์โมมิเตอร์
- นาฬิกาจับเวลา
- บีกเกอร์
- หม้อต้มน้ำ
- ไม้พาย
- แม่พิมพ์
-

4. อื่นๆ

ส่วนผสมของสบู่ข้าวโพด 10 สูตร ได้แก่

- น้ำมันมะพร้าว	2200	กรัม
- น้ำมันมะกอก	1000	กรัม
- น้ำมันปาล์ม	800	กรัม
- โซดาไฟ	750	กรัม
- น้ำ	1400	กรัม
- ข้าวโพดบด	200	กรัม
- งามบด	25	กรัม
- กลีเซอริน	250	กรัม
- วิตามินอี	20	กรัม
- น้ำหอม	30	กรัม

วิธีการและการวางแผนการดำเนินงาน

ตารางที่ 3.1 แสดงแผนการดำเนินงานและสร้างเครื่องต้นแบบขึ้นรูปสบู่ข้าวโพด

ขั้นตอนการดำเนินงาน	พ.ศ. 2546		พ.ศ. 2547								
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. เสนอโครงการวิศวกรรม พร้อมชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	←→										
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล	←→	←→	←→								
3. ออกแบบและคำนวณ		←→	←→	←→							
4. ส่งแบบร่างโครงการ				←→							
5. ดำเนินการสร้างเครื่อง					←→	←→	←→	←→	←→		
6. ทำการแก้ไขปรับปรุง โครงการ									←→	←→	
7. จัดทำรายงานและส่ง รูปเล่ม โครงการ										←→	←→

การคำนวณหาขนาดถังกวน

คิดปริมาตรถังกวนความจุ 70 ลิตร

ปริมาตร 70 ลิตร มีค่าเท่ากับ 0.07 m^3

แทนค่า ในสมการที่ 2.2

$$\begin{aligned} D_t &= \sqrt[3]{\frac{4V}{\pi}} \\ &= \sqrt[3]{\frac{(4)(0.07)}{\pi}} \\ &= 0.45 \text{ m} \end{aligned}$$

ปริมาตรที่ใช้ คิดที่ 80%

ที่ความจุถึง 80% คิดเป็น 0.07 m^3

ถ้าความจุถึง 100% คิดเป็น $(0.07 \times 100\%) / (80\%)$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.0875 m^3

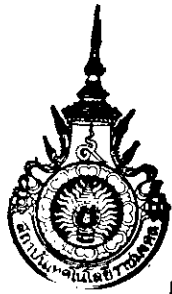
จากสมการที่ 2.3

$$\begin{aligned} V &= \pi \left(\frac{D^2}{4} \right) h \\ 0.0875 &= \pi \left(\frac{0.45^2}{4} \right) h \\ h &= \frac{(0.0875 \times 4)}{\pi(0.45)^2} \\ &= 0.55 \text{ m} \end{aligned}$$

แต่ในการสร้างจะใช้ขนาด $D_t = 45$ เซนติเมตร และใช้ขนาด $h = 45$ เซนติเมตร เพื่อความเหมาะสม

การคำนวณหาขนาดของใบกวน

ขนาดของเส้นผ่าศูนย์กลางของใบกวน ซึ่งหาได้จากตารางอัตราส่วนในการกวน ในตารางผนวกที่ ข.2

แทนคำในสมการ
สภาการศึกษาธิการ

$$N_{Re} = \frac{(2.5 \text{ rps})(0.3 \text{ m})^2 (1310.8 \text{ kg/m}^3)}{6.09 \times 10^{-2} \text{ kg/m.s}}$$

$$= 4842$$

จากค่า N_{Re} สามารถที่จะนำมาหาค่า N_p ได้จากภาพผนวกที่ ค.3 โดยใช้เส้นกราฟของใบกวนแบบ Turbines จะได้ $N_p = 0.75$

จากสมการที่ 2.4

$$P = \frac{n^3 D_i^5 \rho N_p}{g_c}$$

$$P = \frac{(2.5 \text{ rps})^3 (0.3 \text{ m})^5 (1310.8 \text{ kg/m}^3) (0.75)}{9.81 \text{ m/s}^2}$$

$$= (3.81 \text{ kg m/s}) (9.81 \text{ m/s}^2)$$

$$= 37.38 \text{ Watts}$$

ดังนั้น จึงเลือกใช้มอเตอร์ที่มีขนาด 90 Watts เพราะความหนักที่ใช้ในการคำนวณเป็นค่าความหนักเริ่มต้นในการกวน และเพื่อป้องกันมอเตอร์รับ Load จากการกวนน้ำสูงที่จะค่อยมีความหนักมากขึ้นเรื่อยๆ ตามระยะเวลาที่กวน ดังนั้นจึงเลือกขนาดมอเตอร์เผื่อไว้ก่อน

การคำนวณหาขนาดเพลลาขับจานหมุนและมอเตอร์

การส่งกำลังจากเครื่องยนต์ไปสู่ล้อขับหรือจากมอเตอร์เพื่อขับเฟือง จะใช้เพลลาถ่ายทอดทอร์กภายใต้การหมุนที่อัตราเร็วรอบหนึ่ง การส่งกำลังของเพลลาที่อัตราเร็วรอบหนึ่งๆ ผู้ออกแบบจึงจำเป็นต้องเลือกใช้วัสดุทำเพลลาและพื้นที่หน้าตัดเพลลา โดยไม่ทำให้ความเค้นเฉือนยอมได้เกินความเค้นเฉือนสูงสุดขณะเพลลาถ่ายทอดกำลังที่ต้องการภายใต้การหมุนที่อัตราเร็วกำหนด

กำลังทางกล นิยามจากผลคูณระหว่างทอร์กและอัตราเร็วเชิงมุม นั่นคือ

$$P = T\omega$$

$$\text{หรือ } P = \frac{2\pi NT}{60}$$

สำหรับการเลือกขนาดเพลาจากวัสดุชนิดหนึ่งๆ โดยต้องการถ่ายทอดกำลังด้วย อัตราเร็วรอบที่ความถี่ f นั่นคือ ทอร์กสามารถคำนวณได้จาก $T = P/2\pi f$ ทั้งนี้พิจารณาการบิด ช่วงยืดหยุ่นและความเค้นยอมได้สูงสุด (τ_{max}) ดังนั้น พิจารณารัศมีของเพลาดันได้ดังสมการต่อไป

$$\frac{1}{2}\pi r^3 = \frac{T}{\tau_{max}}$$

ซึ่งเหล็กที่เลือกใช้ คือ St 37 ดังนั้น $\tau_{max} = 15 \text{ N/mm}^2$

คำนวณหาขนาดเพลาคิดจากน้ำหนักงานหมุน

น้ำหนักงานหมุนจากวัสดุที่ใช้ คือ

- เหล็กฉาก ขนาด $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times 2 \text{ mm}$ ยาว 300 mm ทั้งหมด 4 ชิ้น น้ำหนัก 0.68 kg
- สแตนเลสแผ่นตัดเป็นรูปแปดเหลี่ยม ยาวด้านละ 280 mm. น้ำหนัก 8.84 kg

เมื่อพิจารณาการทำงานของงานหมุน งานหมุนจะต้องรับน้ำหนักของสปู 32 ก้อน (1 ก้อน = 80 g โดยเฉลี่ย) และถาดสแตนเลส 4 ถาด (1 ถาด = 200 g) นั่นคือ

- สปู 32 ก้อน มีน้ำหนัก $32 \times 80 = 2560 \text{ g}$
- ถาดสแตนเลส 4 ถาด มีน้ำหนัก $4 \times 200 = 800 \text{ g}$

รวมน้ำหนักทั้งหมด $0.68 + 8.84 + 2.56 + 0.8 = 12.88 \text{ kg}$ ซึ่งสามารถคำนวณหาแรงบิดที่กระทำกับเพลาดังจาก

$$\begin{aligned} T &= Fr \\ &= (12.88 \text{ kg})(9.81 \text{ m/s}^2)(0.36 \text{ m}) \\ &= 45.48 \text{ N.m} \end{aligned}$$

แทน T ในสมการ

$$\begin{aligned} \frac{1}{2}\pi r^3 &= \frac{T}{\tau_{max}} \\ r^3 &= \frac{(2)(45.48 \text{ N.m})}{\pi(15 \text{ N/mm}^2)} \\ r &= 0.012 \text{ m} \\ &= 12 \text{ mm} \end{aligned}$$

$$d = 24 \text{ mm}$$

เพื่อเป็นการง่ายในการเลือกใช้แปรงและเพลลาที่หาได้ง่ายตามท้องตลาด จึงเลือกใช้เพลลาที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 25 mm

เนื่องจากชุดงานหมุน หมุนด้วยความเร็วต่ำ 10 rpm และมอเตอร์ที่ใช้เป็นชนิดที่ทดรอบและมีเบรคในตัว ซึ่งสามารถกำหนดตำแหน่งในการหมุนได้ ดังนั้น คำนวณหาขนาดมอเตอร์ได้จาก

$$\begin{aligned} P &= \frac{2\pi NT}{60} \\ &= \frac{2\pi(10 \text{ rpm})(45.48 \text{ N.m})}{60} \\ &= 47.62 \text{ Watts} \end{aligned}$$

จึงเลือกใช้มอเตอร์ขนาด 60 Watts เพื่อป้องกันมอเตอร์รับ Load จากน้ำหนักของงานหมุน

การดำเนินการสร้าง

1. โครงสร้างเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสปูข้าวโพด ตามแบบ PE-47-003

1.1 โครงสร้างรองรับถังกวน โดยตัดเหล็กตามขนาดดังนี้

1.1.1 เหล็กกล่อง ขนาด $1\frac{1}{4}'' \times 1\frac{1}{4}'' \times 2 \text{ mm}$ ยาว 800 mm จำนวน 6 ชิ้น

1.1.2 เหล็กกล่อง ขนาด $1\frac{1}{4}'' \times 1\frac{1}{4}'' \times 2 \text{ mm}$ ยาว 740 mm จำนวน 8 ชิ้น

1.1.3 เหล็กกล่อง ขนาด $1\frac{1}{4}'' \times 1\frac{1}{4}'' \times 2 \text{ mm}$ ยาว 450 mm จำนวน 2 ชิ้น

1.2 โครงสร้างรองรับงานหมุน โดยตัดเหล็กตามขนาดดังนี้

1.2.1 เหล็กกล่อง ขนาด $1\frac{1}{4}'' \times 1\frac{1}{4}'' \times 2 \text{ mm}$ ยาว 650 mm จำนวน 4 ชิ้น

1.2.2 เหล็กกล่อง ขนาด $1\frac{1}{4}'' \times 1\frac{1}{4}'' \times 2 \text{ mm}$ ยาว 340 mm จำนวน 4 ชิ้น

1.2.3 เหล็กกล่อง ขนาด $1\frac{1}{4}'' \times 1\frac{1}{4}'' \times 2 \text{ mm}$ ยาว 245 mm จำนวน 4 ชิ้น

1.2.4 เหล็กแผ่นหนา 6 mm ขนาด $300 \times 300 \text{ mm}$ จำนวน 1 แผ่น เจาะรูกลางแผ่น
ขนาด $\varnothing 300 \text{ mm}$

1.2.5 เหล็กแผ่นหนา 4 mm ขนาด $100 \times 100 \text{ mm}$ จำนวน 6 แผ่น

1.2.6 นำชิ้นส่วนที่ได้ทั้งหมดมาสร้างตามแบบ โดยประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ด้วยการ

เชื่อมไฟฟ้า พร้อมทั้งติดตั้งเหล็ก

- 1.3 โครงฐานวางมอเตอร์ใบกวน ตามแบบ PE-47-008 โดยตัดเหล็กตามขนาดดังนี้
  - 1.3.1 เหล็กฉาก ขนาด $1\frac{1}{4}'' \times 1\frac{1}{4}'' \times 2$ mm ยาว 800 mm จำนวน 2 ชิ้น
  - 1.3.2 เหล็กแผ่นหนา 5 mm ขนาด 75×100 mm จำนวน 2 แผ่น
  - 1.3.3 เหล็กแผ่นหนา 5 mm ขนาด 100×100 mm จำนวน 2 แผ่น
  - 1.3.4 เหล็กแผ่นหนา 5 mm ขนาด 100×155 mm จำนวน 1 แผ่นเจาะรูกลางแผ่น
ขนาด $\varnothing 300$ mm
2. ทำการสร้างถังกวน ตามแบบ PE-47-004
  - 2.1 ตัดสแตนเลสแผ่นหนา 2 mm ขนาด 400×1400 mm ม้วนเป็นทรงกระบอก
  - 2.2 ตัดสแตนเลสแผ่นหนา 4 mm ทำเป็นหน้าแปลน $\varnothing$ ใน 45 mm $\varnothing$ นอก 48 mm
  - 2.3 ตัดสแตนเลสแผ่นหนา 2 mm เป็นรูปกรวยสูง 50 mm
3. ทำการสร้างใบกวน ตามแบบ PE-47-006
  - 3.1 ตัดเพลาสแตนเลส $\varnothing 1''$ ยาว 475 mm
  - 3.2 ตัดสแตนเลสแผ่นหนา 2 mm เป็นรูปใบพัด ขนาด $\varnothing 20$ mm จำนวน 2 ใบ
ประกอบติดกับเพลเป็นใบกวน
4. ทำการสร้างจานหมุน ตามแบบ PE-47-009
  - 4.1 ตัดสแตนเลสแผ่นหนา 2 mm เป็นรูปแปดเหลี่ยม ขาวด้านละ 280 mm ตามแบบ
  - 4.2 ด้านบนแบ่งเป็น 4 ช่อง ขนาด 200×250 mm ตามแบบ

วิธีการทดสอบ

1. ชั่งส่วนผสมของสมุนไพรโทคมาให้ได้ 20 สูตร ดังนี้
  - 1.1 น้ำมันมะพร้าว 4400 กรัม
  - 1.2 น้ำมันมะกอก 2000 กรัม
  - 1.3 น้ำมันปาล์ม 1600 กรัม
  - 1.4 โซดาไฟ 1500 กรัม
  - 1.5 น้ำ 2800 กรัม
  - 1.6 ข้าวโทคบค 400 กรัม
  - 1.7 งามค 50 กรัม
  - 1.8 กลีเซอริน 500 กรัม
  - 1.9 วิตามินอี 40 กรัม

- 1.10 น้ำหอม 60 กรัม
2. ปรับ Timer ที่ควบคุมเวลาผัดน้ำสบู่นึ่งแม่พิมพ์และ Timer ที่ควบคุมเวลาพักหัว
ถ่ายเป็น 6 ระดับดังนี้ 4 และ 3 วินาที, 5 และ 3 วินาที, 6 และ 4 วินาที, 7 และ 3 วินาที, 8 และ 5
วินาที, 9 และ 5 วินาที ตามลำดับ
3. ผสมส่วนผสมทั้งหมดลงในถังกวน โดยเริ่มจาก
  - 3.1 ค่อยๆ ใส่โซดาไฟลงในน้ำที่เตรียมไว้ กวนให้ละลายเป็นเนื้อเดียวกันตั้งทิ้ง
ไว้จนอุณหภูมิลดลงเหลือ 45 องศาเซลเซียส
  - 3.2 เเทนน้ำมันมะพร้าว น้ำมันมะกอก และน้ำมันปาล์มลงในถังกวน โดยปรับตั้ง
Temperature Control ให้ควบคุมอุณหภูมิไว้ที่ 45 องศาเซลเซียส
  - 3.3 ใส่สารละลายโซดาไฟ (ในข้อ 3.1) ลงในน้ำมันผสม (ในข้อ 3.2) รอให้
เครื่องกวนจนสบู่อัดตัวเหนียวขึ้นเป็นเนื้อเดียวกัน จากนั้นใส่ขี้ผึ้ง โคโคบด จาบค กลีเซอริน วิตามินอี
และน้ำหอม
4. เมื่อเครื่องผัดน้ำสบู่นึ่งแม่พิมพ์ ทำการแยกแม่พิมพ์ที่มีน้ำสบู่นึ่ง , ไม้เต็มและสัน
แม่พิมพ์ บันทึกผลการทดสอบ
5. ในแต่ละระดับเวลา ให้ทำการทดสอบ 3 ซ้ำ
6. นำผลมาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ผลการทดสอบ โดยเลือกเวลาในการผัดน้ำสบู่นึ่ง
ลงแม่พิมพ์และเวลาพักหัวถ่ายที่เหมาะสมที่สุด
7. ทำการชั่งส่วนผสมของสบู่อัดอีกครั้งให้ได้ 10 สูตร
8. ทำการทดสอบเช่นเดียวกับข้อ 3-4 โดยปรับ Timer ทั้งสองตัวตามเวลาที่ได้
ทดสอบไปแล้วและเห็นว่าเหมาะสมที่สุด
9. ทำการทดสอบซ้ำตั้งแต่ข้อ 7-8 แต่เปลี่ยนส่วนผสมเป็น 20 และ 30 สูตร
ตามลำดับ
10. เปรียบเทียบจำนวนสบู่อัดที่ได้จากการทดสอบ
11. สรุปและวิจารณ์ผลการทดสอบ

สถานที่ทำการทดสอบ

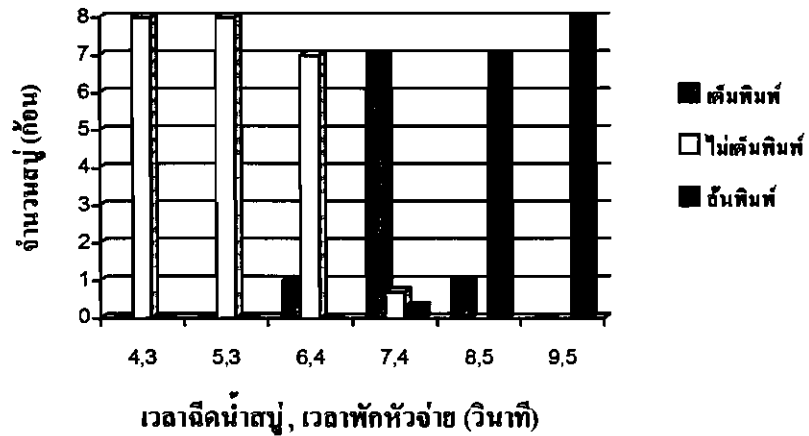
คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

บทที่ 4
ผลและวิจารณ์

การทดสอบเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่อัตโนมัติ เพื่อหาเวลาฉีดน้ำสบู่อลงแม่พิมพ์ และเวลาพักหัวจ่ายที่เหมาะสม รวมไปถึงจำนวนสบู่อที่เครื่องสามารถฉีดได้ การทดสอบแบ่งเป็นการทดสอบที่ส่วนผสม 10, 20 และ 30 สูตร ผลการทดสอบแสดงดังตารางที่ 4.1- 4.3

ตารางที่ 4.1 แสดงเวลาที่เหมาะสมในการฉีดน้ำสบู่อลงแม่พิมพ์และเวลาพักหัวจ่าย โดยใช้ส่วนผสม 20 สูตร

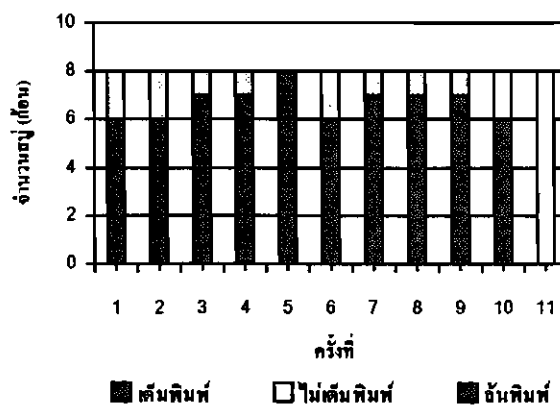
เวลาฉีดน้ำสบู่อลงแม่พิมพ์ (วินาที)	เวลาพักหัวจ่าย (วินาที)	ครั้งที่	จำนวนสบู่อที่ได้ (ก้อน)		
			เต็มพิมพ์	ไม่เต็มพิมพ์	สั้นพิมพ์
4	3	1	-	8	-
		2	-	8	-
		3	-	8	-
5	3	1	-	8	-
		2	-	8	-
		3	-	8	-
6	4	1	2	6	-
		2	1	7	-
		3	1	7	-
7	4	1	7	1	-
		2	7	1	-
		3	7	-	1
8	5	1	2	-	6
		2	1	-	7
		3	-	-	8
9	5	1	-	-	8
		2	-	-	8
		3	-	-	8

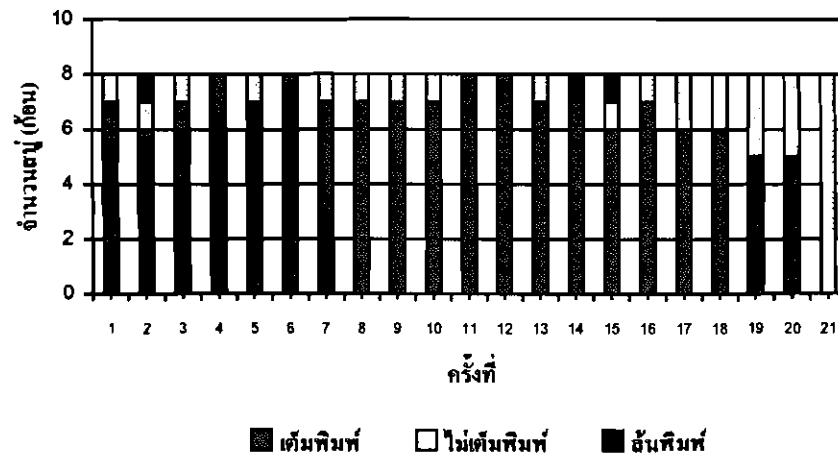
ภาพที่ 4.1 แสดงจำนวนสนูที่ได้จากการตั้งเวลาในการฉีดน้ำสนูลงแม่พิมพ์และเวลาพักหัวจ่ายที่เวลาต่างๆ

จากตารางและภาพที่ 4.1 แสดงเวลาที่ใช้ในการฉีดน้ำสนูลงแม่พิมพ์และเวลาพักหัวจ่ายที่เหมาะสมซึ่งพบว่า เวลาฉีดน้ำสนูลงแม่พิมพ์ที่ 7 วินาที และเวลาพักหัวจ่ายที่ 4 วินาที สามารถฉีดน้ำสนูได้โดยเฉลี่ยแบบเต็มพิมพ์จำนวน 7 ก้อน ไม่เต็มพิมพ์จำนวน 0.7 ก้อน และอันพิมพ์จำนวน 0.3 ก้อน ซึ่งเป็นเวลาที่ได้สนูแบบเต็มพิมพ์มากที่สุดและเหมาะสมที่สุด ที่ส่วนผสม 20 สูตร

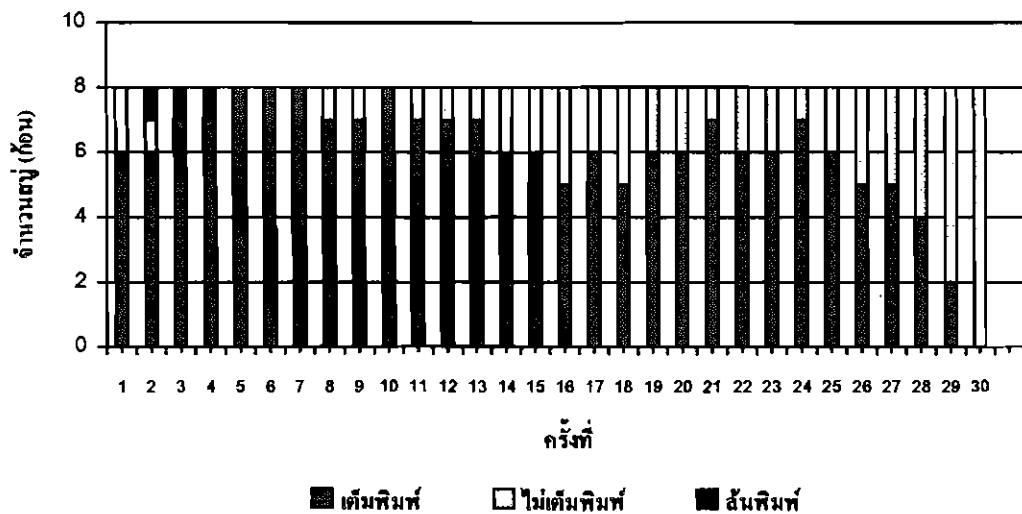
เมื่อทำการทดสอบเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสนูข้าวโพด โดยใช้ปริมาณส่วนผสม 10 , 20 และ 30 สูตรตามลำดับ ได้ผลการทดสอบตามตารางผนวกที่ ข.1 และสามารถนำผลการทดสอบมาเขียนเป็นกราฟเพื่อแสดงจำนวนสนูที่ได้จากการทดสอบที่ส่วนผสมต่างๆ ได้ดังนี้

ภาพที่ 4.2 แสดงจำนวนสนูที่ได้จากการผสม 10 สูตร

ภาพที่ 4.3 แสดงจำนวนสปูที่ได้จากการผสม 20 สูตร

ภาพที่ 4.4 แสดงจำนวนสปูที่ได้จากการผสม 30 สูตร

จากผลการทดสอบดังตารางผนวกที่ ข.1 และภาพที่ 4.2-4.4 ข้างต้น พบว่าปริมาณ ส่วนผสมที่ 10 , 20 และ 30 สูตร สามารถฉีดน้ำสปูได้ทั้งหมด 88 , 167 และ 240 กอน ตามลำดับ โดยนับรวมทั้งแบบเต็มพิมพ์ ไม่เต็มพิมพ์ และสั้นพิมพ์ แต่จะสังเกตเห็นว่าในการฉีด น้ำสปูช่วงครั้งหลังๆ ของการผสมแต่ละสูตร จำนวนสปูที่ได้แบบไม่เต็มพิมพ์จะเพิ่มมากขึ้น โดย จะเห็นได้ชัดในการทดสอบที่ส่วนผสม 20 สูตร ตั้งแต่ครั้งที่ 15 เป็นต้นไป จำนวนสปูแบบไม่ เต็มพิมพ์ค่อยๆ เพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำสปูลดลงทำให้อัตราการควบแน่นน้ำสปูของปั๊มไม่สม่ำเสมอ เป็นผลให้การฉีดน้ำสปูออกมาน้อยกว่าครั้งแรกๆ

ตารางที่ 4.2 แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียและเวลาที่ใช้ในการทำงานของเครื่อง

ส่วนผสม (สูตร)	น้ำหนักส่วนผสม ทั้งหมด (กรัม)	น้ำหนักสบูที่ได้แบบ สมบูรณ์ (กรัม)	% การสูญเสีย
10	6,675	5,151	22.83
20	13,350	10,247	23.24
30	20,025	13,655	31.81

หมายเหตุ สบูแบบสมบูรณ์ คือ มีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 70-75 กรัม

จากตารางที่ 4.2 ในการผสมส่วนผสม 10 , 20 และ 30 สูตรนั้น สามารถคำนวณเปอร์เซ็นต์การสูญเสียได้จากสูตร

$$\% \text{ การสูญเสีย} = \frac{(\text{นน.ส่วนผสมทั้งหมด} - \text{นน.สบูที่ได้แบบสมบูรณ์})}{\text{นน.ส่วนผสมทั้งหมด}} \times 100$$

จากการคำนวณจะเห็นว่า เปอร์เซ็นต์การสูญเสียของน้ำสบูมีค่าแปรผันตามน้ำหนักส่วนผสมทั้งหมด

ความสามารถของเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบูข้าวโพด

ในการหาความสามารถของเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบูข้าวโพดนั้น ได้ทำการจับเวลาเริ่มตั้งแต่เครื่องเริ่มฉีดน้ำสบูลงแม่พิมพ์ พบว่า

เครื่องใช้เวลาในการฉีดน้ำสบูลงแม่พิมพ์ 7 วินาที เวลาพักห้วยจ่าย 4 วินาที และเวลาขณะงานหมุนหมุนไปลาดถัดไป 2 วินาที รวมเวลาทั้งสิ้น $7+4+2 = 13$ วินาที แสดงว่าในเวลา 1 นาที เครื่องฉีดสบูได้ $\frac{60 \text{ วินาที}}{13 \text{ วินาที}} = 4.61$ ครั้ง เพราะฉะนั้นจะถือว่าเครื่องฉีดสบูได้ 4 ครั้งต่อ นาที

จากตารางผนวกที่ ข.1

ที่ส่วนผสม 10 สูตร ได้สบูแบบเต็มพิมพ์จำนวน 67 ก้อน ฉีดได้ 11 ครั้ง

$$\text{เฉลี่ยครั้งละ} \frac{67}{11} = 6.09 \text{ ก้อน}$$

นั่นคือ ในเวลา 1 นาที จะได้สบู (6 ก้อน $\times$ 4 ครั้ง/นาที) = 24 ก้อน

แสดงว่า หากเครื่องทำงานต่อเนื่องเป็นเวลา 1 ชั่วโมง จะได้
 กำลังการผลิตต่อชั่วโมง = (24 ก้อน/นาทีก่อน) × 60 นาที
 = 1,440 ก้อน/ชม.

ที่ส่วนผสม 20 สูตร ได้สบูแบบเต็มพิมพ์จำนวน 136 ก้อน ผลิตได้ 21 ครั้ง
 เฉลี่ยครั้งละ $\frac{136}{21} = 6.48$ ก้อน
 นั่นคือ ในเวลา 1 นาที จะได้สบู่ (6 ก้อน × 4 ครั้ง/นาที) = 24 ก้อน
 แสดงว่า หากเครื่องทำงานต่อเนื่องเป็นเวลา 1 ชั่วโมง จะได้
 กำลังการผลิตต่อชั่วโมง = (24 ก้อน/นาทีก่อน) × 60 นาที
 = 1,440 ก้อน/ชม.

ที่ส่วนผสม 30 สูตร ได้สบูแบบเต็มพิมพ์จำนวน 181 ก้อน ผลิตได้ 30 ครั้ง
 เฉลี่ยครั้งละ $\frac{181}{30} = 6.03$ ก้อน
 นั่นคือ ในเวลา 1 นาที จะได้สบู่ (6 ก้อน × 4 ครั้ง/นาที) = 24 ก้อน
 แสดงว่า หากเครื่องทำงานต่อเนื่องเป็นเวลา 1 ชั่วโมง จะได้
 กำลังการผลิตต่อชั่วโมง = (24 ก้อน/นาทีก่อน) × 60 นาที
 = 1,440 ก้อน/ชม.

จากการทดสอบการทำงานของเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพด สามารถวัดการใช้ไฟฟ้าของเครื่องได้คือ มีกระแสไฟฟ้าเท่ากับ 11.33 แอมป์ โดยการใช้หุควัดกระแสไฟฟ้าในการวัด ดังนั้นสามารถหาพลังงานที่เครื่องใช้ได้ ดังนี้

$$P = VI$$

$$P = 220 \text{ (โวลต์)} \times 11.33 \text{ (แอมป์)}$$

$$P = 2,492 \text{ วัตต์}$$

แสดงว่า พลังงานไฟฟ้าที่เครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่ข้าวโพดใช้เวลา 1 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 2.49 กิโลวัตต์ชั่วโมง

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการทดสอบ

จากการทดสอบเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่อัตโนมัติ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เวลาที่ใช้ในการฉีดน้ำสบูกลงแม่พิมพ์คือ 7 วินาที และเวลาพักหัวจ่ายคือ 4 วินาที และได้สบู่อัตโนมัติ 7 ก้อน จากปริมาณทั้งหมดที่จะได้ 8 ก้อนที่ส่วนผสม 20 สูตร
2. เครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่อัตโนมัติสามารถฉีดน้ำสบูกลงแม่พิมพ์ได้ 1,440 ก้อน สำหรับการผสมส่วนผสมที่ 10, 20 และ 30 สูตร ภายในเวลา 1 ชั่วโมง
3. เครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่อัตโนมัติใช้กำลังไฟฟ้าในการทำงานเท่ากับ 2.49 กิโลวัตต์ชั่วโมง

ปัญหาที่พบ

1. ปริมาณน้ำสบู่ออกจากหัวจ่ายแต่ละครั้งไม่ครบทั้ง 8 หัว
2. ปริมาณผลิตภัณฑ์สุดท้ายต่ำ เนื่องจากทำการทดสอบในปริมาณน้อย มีผลิตภัณฑ์ติดค้างที่ใบกวนและถังกวน ทำให้เกิดการสูญเสียของปริมาณผลิตภัณฑ์
3. การทำปฏิกิริยาของโซดาไฟกับน้ำทำให้อุณหภูมิสูงขึ้นมาก เมื่อนำไปผสมกับส่วนผสมอื่น จึงทำให้อุณหภูมิของน้ำสบู่อุ่นๆ สูงขึ้น แม้อีทเตอร์จะไม่ทำงานแล้วก็ตาม

ข้อเสนอแนะ

1. การควบคุมการไหลของน้ำสบู่อัตโนมัติควรทำการควบคุมหัวต่อหัว เพราะจะทำให้ควบคุมปริมาณของน้ำสบู่อัตโนมัติได้ตามที่ต้องการ
2. ควรทดสอบหาอุณหภูมิที่เหมาะสมเพื่อใช้ควบคุมอีทเตอร์ เพื่อให้ได้อุณหภูมิที่เหมาะสมเมื่อเกิดความร้อนจากการทำปฏิกิริยาของโซดาไฟกับน้ำ
3. ควรหาเวลาฉีดน้ำสบู่อัตโนมัติและเวลาพักหัวจ่ายทุกสูตร ทั้งส่วนผสมที่ 10, 20 และ 30 สูตร
4. ควรใช้ปั๊มแบบโรตารีลอน เพื่อให้อัตราการไหลดีขึ้น
5. ส่วนผสมของสบู่อัตโนมัติมีความหนืดของน้ำสบู่อัตโนมัติ โดยจะต้องใช้น้ำมันมะพร้าว และน้ำมันมะกอกบริสุทธิ์ 100 %

เอกสารอ้างอิง

จำรูญ ดันติพิศาลกุล. 2542. การออกแบบชิ้นส่วนเครื่องจักรกล 2. ว.พีชรสกุล, กรุงเทพฯ. 328 น.
ชุติมา คชวัฒน์. 2545. สบู่ข้าวโพด. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:

http://www.libserver.dor.go.th/main.itda/product/prod_44.htm

นิรนาม. 2544. อาร์ทีดี, น. 54-58. ใน เอกสารการวัดและเครื่องมือวัด. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล,
ปทุมธานี

นิรนาม. 2545. โซดาไฟ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:

<http://www.nice.labour.go.th/ChemicalSheet/1310-73-2.HTML>

บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ. 2524. ไฟฟ้าเบื้องต้น. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.

เมธินี เหว่ซึ่งเจริญ. 2535. วิศวกรรมอาหารเล่ม 1. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 239 น.

วิวัฒน์ ตันชะพานิชกุล. 2538. คู่มืออุปกรณ์การผลิตในอุตสาหกรรมเคมี. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
(ไทย-ญี่ปุ่น), กรุงเทพฯ. 322 น.

วิไล รังสาดทอง. 2545. เทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ,
กรุงเทพฯ. 506 น.

สถาบันวิจัยพืชไร่. 2543. ข้าวโพด. ใน เอกสารคำแนะนำพันธุ์ข้าวโพด. ศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์,
นครสวรรค์

อนุตร จำลองกุล. 2543. การเลือกใช้งานและติดตั้งเครื่องสูบลม เครื่องอัด พัดลม. สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล, ปทุมธานี. 164 น.

Eric,C.G.,and L.B.,David, 1988 Handbook of Applied Thermal Design. McGraw-Hill Book
co.Ltd, New York. USA. 525 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาพแสดงส่วนประกอบของเครื่องต้นแบบเครื่องขึ้นรูปสมุนไพร

1. ภาพเครื่อง
2. ภาพแยกชิ้นส่วน
3. โครงเหล็ก
4. ถังกวน
5. ฝาปิดฮีตเตอร์
6. เพลลาใบกวน
7. ฝาปิดถังกวน
8. ฐานวางมอเตอร์ใบกวน
9. งานหมุน
10. เพลลางานหมุน
11. หัวจ่าย
12. ฮีตเตอร์

ภาคผนวก ข

ตารางผนวกที่ ข.1 แสดงจำนวนสบู่ที่ได้แบบเต็มแม่พิมพ์ ไม่เต็มแม่พิมพ์ และล้นแม่พิมพ์
ที่ส่วนผสม 10 , 20 และ 30 สูตร

ส่วนผสม (สูตร)	ครั้งที่	เต็มพิมพ์		ไม่เต็มพิมพ์		ล้นพิมพ์	
		จำนวน (ก้อน)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ก้อน)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ก้อน)	น้ำหนัก (กรัม)
10	1	6	458	2	131	-	-
	2	6	465	2	134	-	-
	3	7	548	1	74	-	-
	4	7	542	1	68	-	-
	5	8	602	-	-	-	-
	6	6	476	2	132	-	-
	7	7	534	1	71	-	-
	8	7	542	1	69	-	-
	9	7	527	1	72	-	-
	10	6	457	2	132	-	-
	11	-	-	8	486	-	-
20	1	7	525	1	68	-	-
	2	6	452	1	69	1	81
	3	7	529	1	71	-	-
	4	8	602	-	-	-	-
	5	7	527	1	72	-	-
	6	8	604	-	-	-	-
	7	7	528	1	70	-	-
	8	7	525	1	73	-	-
	9	7	527	1	74	-	-
	10	7	531	1	74	-	-

ตารางผนวกที่ ข.1 (ต่อ) แสดงจำนวนสบู่ที่ได้แบบเต็มแม่พิมพ์ ไม่เต็มแม่พิมพ์ และล้นแม่พิมพ์
ที่ส่วนผสม 10 , 20 และ 30 สูตร

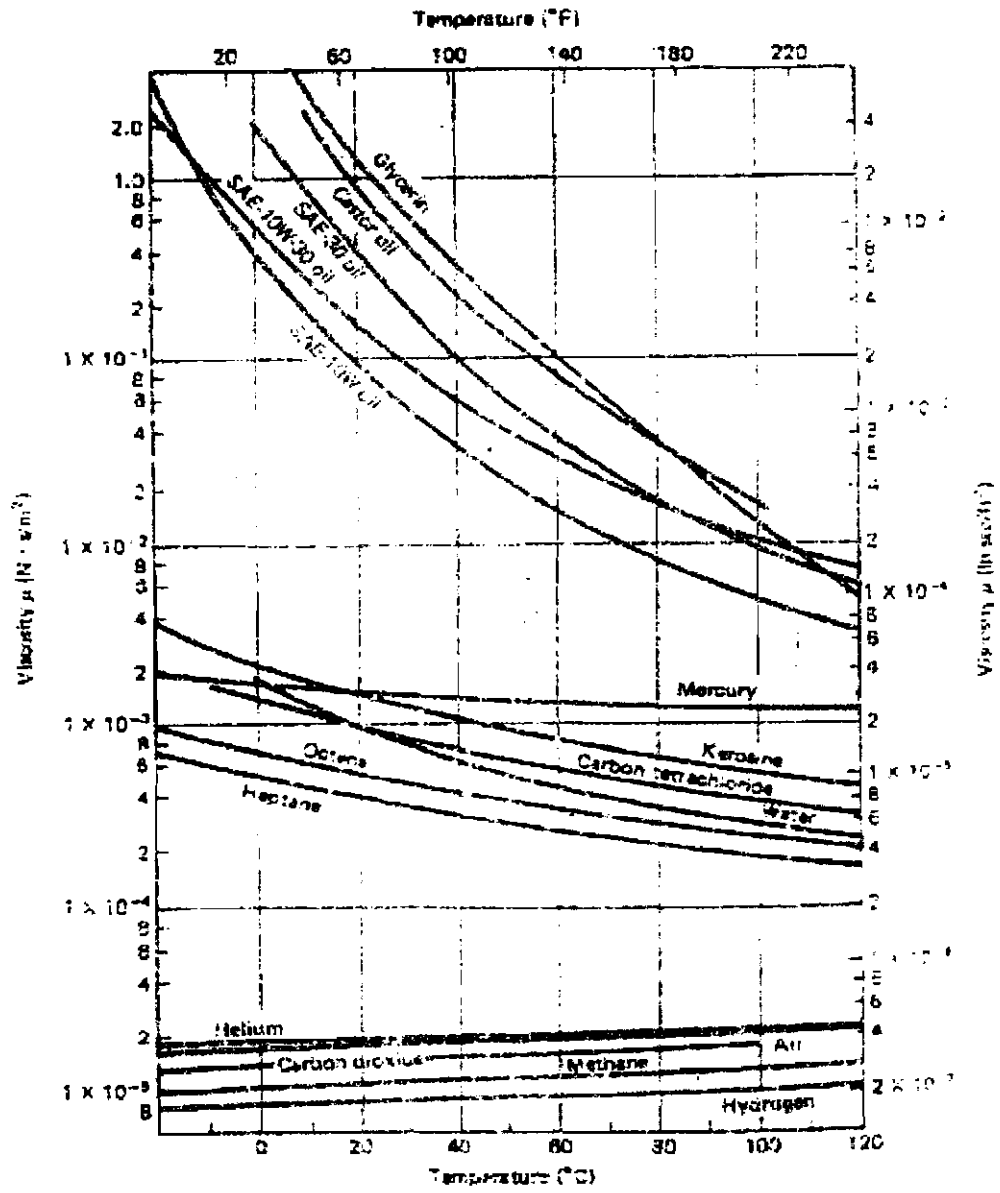
ตารางผนวกที่ ข.1 (ต่อ) แสดงจำนวนสบู่อัตโนมัติแบบเต็มแม่พิมพ์ ไม่เต็มแม่พิมพ์ และก้นแม่พิมพ์
ที่ส่วนผสม 10, 20 และ 30 สูตร

ส่วนผสม (สูตร)	ครั้งที่	เต็มพิมพ์		ไม่เต็มพิมพ์		ก้นพิมพ์	
		จำนวน (ก้อน)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ก้อน)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ก้อน)	น้ำหนัก (กรัม)
30	13	7	525	1	72	-	-
	14	6	451	2	148	-	-
	15	6	455	2	147	-	-
	16	5	376	3	222	-	-
	17	6	452	2	146	-	-
	18	5	375	3	220	-	-
	19	6	453	2	145	-	-
	20	6	452	2	149	-	-
	21	7	538	1	69	-	-
	22	6	454	2	144	-	-
	23	6	451	2	146	-	-
	24	7	525	1	70	-	-
	25	6	450	2	145	-	-
	26	5	384	3	200	-	-
	27	5	377	3	210	-	-
	28	4	302	4	274	-	-
	29	2	151	6	408	-	-
30	-	-	-	8	544	-	-

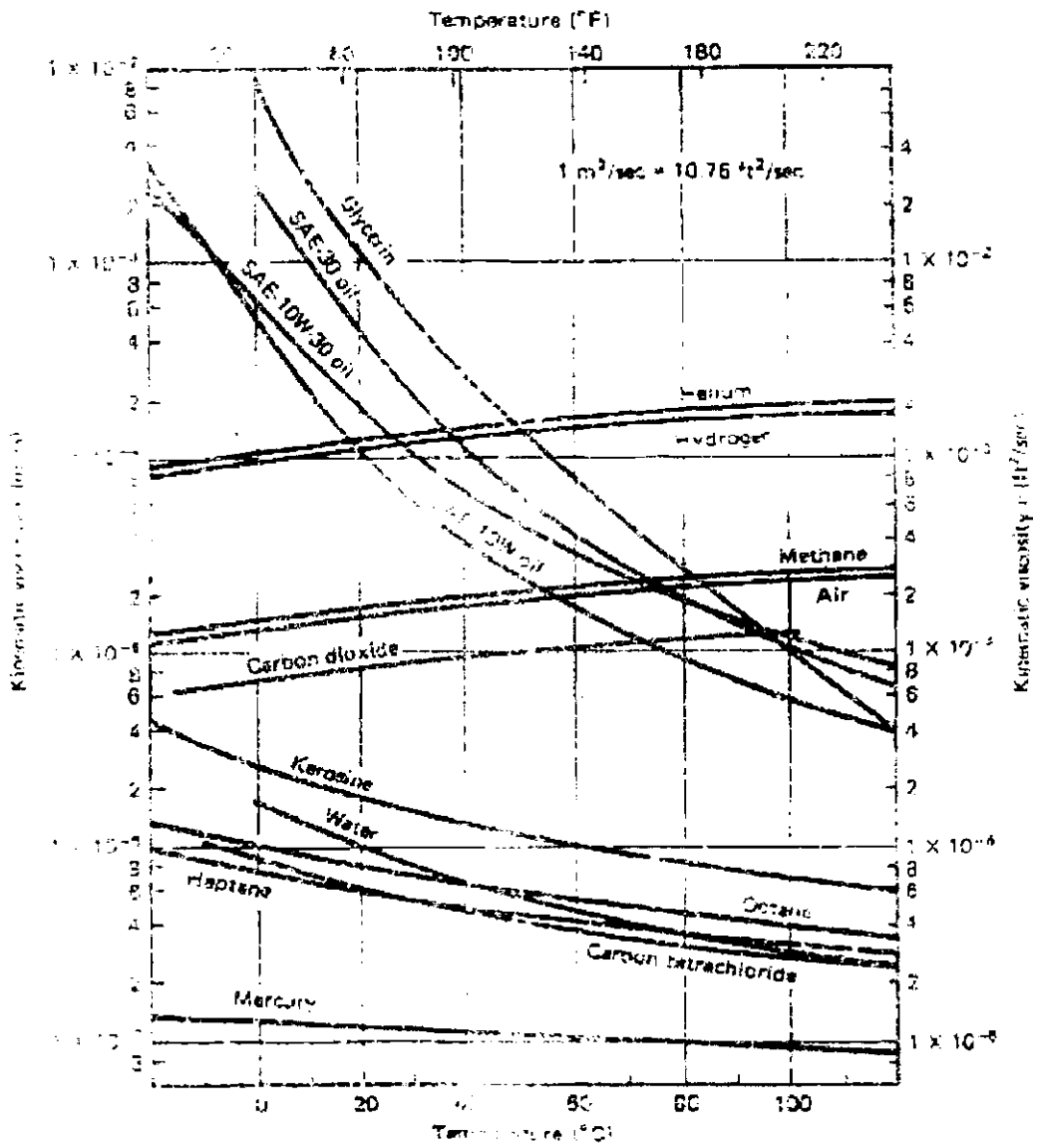
ตารางผนวกที่ ข.2 แสดงชนิดของใบกวน

ชนิดของใบกวน	D_i/D_i	H_i/D_i	H_i/D_i	แผ่นกั้น		เส้นโค้ง หมายเลข
				จำนวนแผ่น	W_i/D_i	
กังหันแบบมีแผ่นกั้นปิดด้านบน ชนิด 16 ใบ, $H_i/D_i = 0.35$, $W_i/D_i = 0.1$	2.3	2.5	0.75	4	0.11	2
ใบกวนแบบใบพาย, $W_i/D_i = 0.25$	3	3	1	4	0.10	3
ใบกวนแบบใบพาย, $W_i/D_i = 0.25$	3	3.2	0.33	0	-	4
ใบกวนแบบใบพัด โดยมีพิทช์ = D_i	3	3	1	4	0.10	5

ภาคผนวก ค

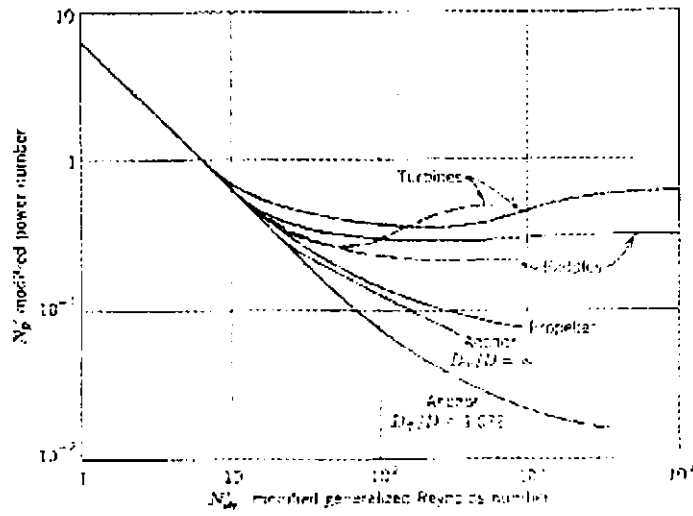

ภาพผนวกที่ ค.1 ค่า viscosity (μ) as a function of temperature.

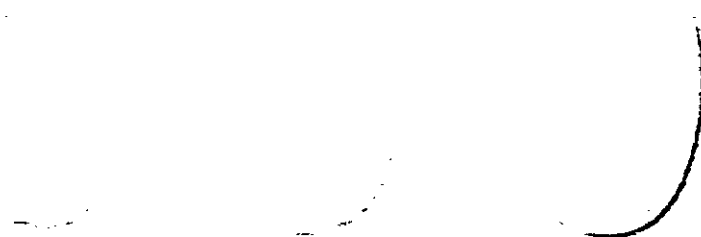

ภาพผนวกที่ ๒.๒ ค่า Kinematic viscosity (ν) as a function of temperature.

ภาพผนวกที่ ค.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง modified generalized Reynolds number กับ modified power number

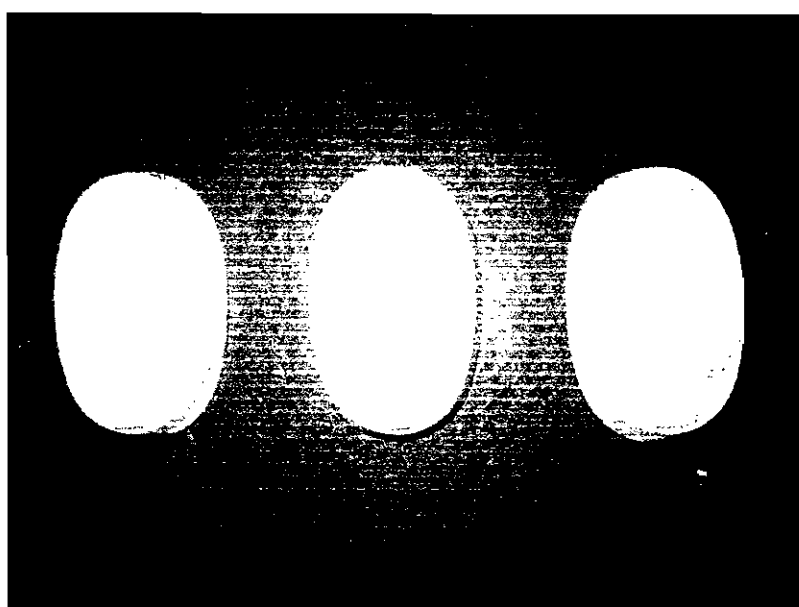
(ก)

(ข)

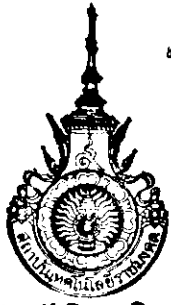
(ค)

ภาพผนวกที่ ค.4 แสดงก้อนสบู่อวาทคที่ไ้จากการทดสอบ โดย

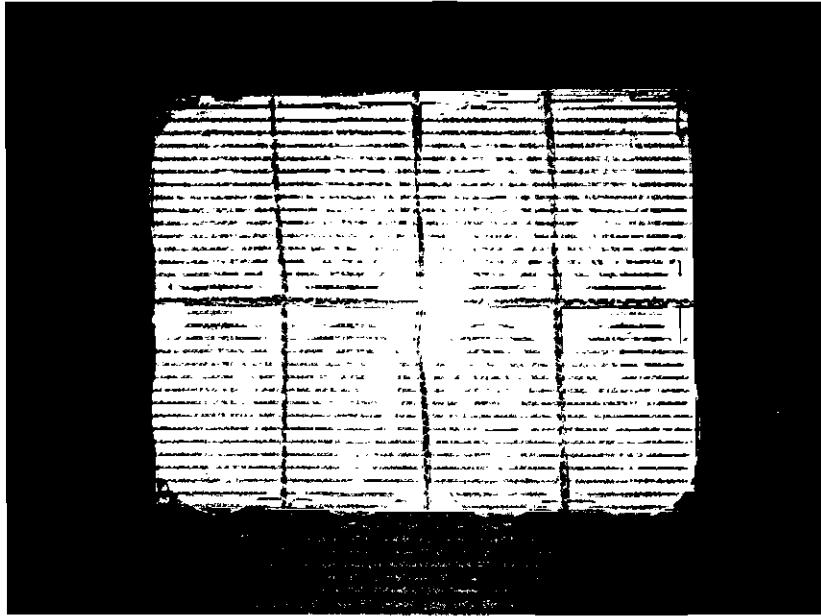
(ก) ไม่เติมพิมพ์ (ข) เติมพิมพ์ (ค) ล้นพิมพ์

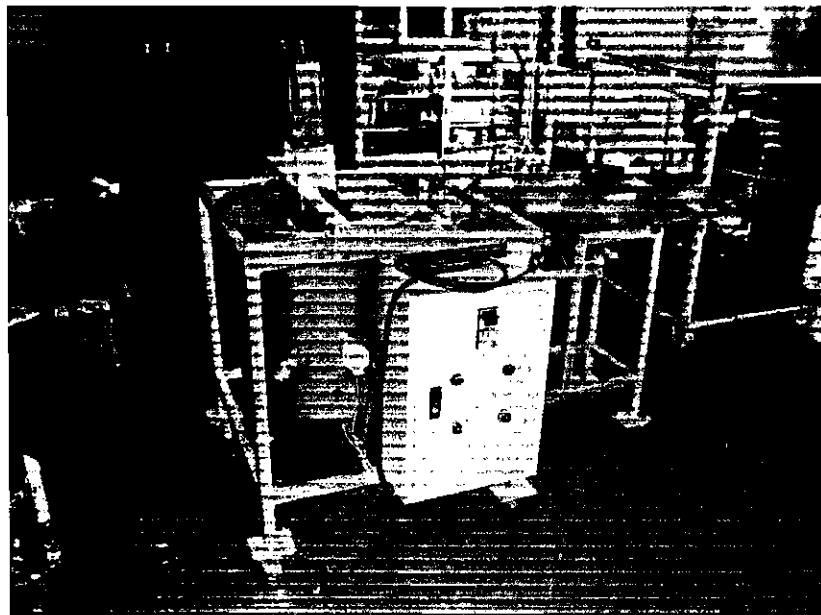
ภาพผนวกที่ ค.5 แสดงภาพด้านหน้าของก้อนสบู่อวาทคที่ไ้จากการทดสอบ

สำนักงานวิทยบริการ

ภาพผนวกที่ ค.6 การเตรียมแม่พิมพ์สบู่อ้วไฟที่ใช้ในการทดสอบ

ภาพผนวกที่ ค.7 ภาพเครื่องค้นแบบเครื่องขึ้นรูปสบู่อ้วไฟ